

# فرهنگ سربازی

آنچه در این شماره می‌خوانید:

- روزشمار هفته دفاع مقدس
- میهمانی که صاحب دلها شد
- ایران از دوران تجزیه تا اقتدار
- ۱۷ هزار ترور، کارنامه سیاه منافقین
- اربعین بانگاهی به جامعه آخرالزمانی
- احکام سربازی بر اساس استفتائات رهبر معظم انقلاب اسلامی

ماهنامه فرهنگی، سیاسی و اجتماعی

سال پانزدهم ← شهریور ۱۴۰۳

شماره:

۲۰۳



باسردبیر

## قتل عام در سایه برگزاری المپیک

تهیه شده در معاونت فرهنگی و تبلیغات  
نماینده ولی فقیه در سپاه



# خونخواه و شهید عزیز

رژیم صهیونی جنایتکار و تروریست، میهمان عزیز ما شهید هنیه رادر خانه‌ی مابه شهادت رسانید و ما را داغدار کرد، ولی زمینه مجازاتی سخت برای خود را نیز فراهم ساخت... ما در این حادثه‌ی تلخ و سخت که در حریم جمهوری اسلامی اتفاق افتاده است، خونخواهی او را وظیفه‌ی خود می‌دانیم.

رهبر انقلاب اسلامی

۱۴۰۳/۰۵/۱۰





کلام مقام معظم رهبری (مدظله العالی)

# فهرست سربازی

شماره ۲۰۳

رهبر انقلاب اسلامی یکی از دغدغه‌های همیشگی متفکرین اسلامی را چگونگی ترویج اسلام و ارائه یک الگو از جامعه اسلامی برشمردند و افزودند: گرایش روزافزون به اسلام در مقطع فعلی نشان دهنده عظمت ایستادگی ملت فلسطین و مردم غزه است. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای تأکید کردند: عامل اصلی عظمت و شکوه مقاومت، مردم غزه و ساکنان ساحل غربی هستند و امیدواریم ملت فلسطین و نیروهای مقاومت مشمول کمک و حمایت و بشارت‌های الهی باشند.

۱۴۰۳/۰۵/۰۹



رهبر انقلاب، مردم‌سالاری توأم با رقابت و سلامت در کشور را نتیجه قیام و انقلاب ملت در قبال وضع مصیبت‌بار گذشته دانستند و افزودند: امام راحل بزرگوار از همان روز اول پیروزی، با قاطعیت تمام، دخالت و حضور و تأثیر مردم در اداره کشور را به عنوان امری بی‌سابقه تثبیت کرد و یکی از مهمترین حوادث تاریخ‌ساز کشور را رقم زد.

۱۴۰۳/۰۵/۰۷

رهبر انقلاب مردم‌سالاری جاری در کشور را هدیه انقلاب به ملت نامیدند و گفتند: در چهل و چند سال اخیر، ده‌ها انتخابات همراه با رقابت، سلامت و حضور پراکنجه مردم برگزار شده که البته گاهی مشارکت بالا و گاهی کمتر بوده اما در درجه اول اهمیت، انگیزه‌دار بودن مردم است که همیشه وجود داشته است.

۱۴۰۳/۰۵/۰۷

در کشور، افراد صاحب فکر و ابتکار فراوانی وجود دارد که سخنان پیشنهادی یا اعتراضی آنها، خوب راهگشا و شگفت‌انگیز است و دولت و رئیس‌جمهور محترم باید با استفاده از راهکاره «برای مردم، با مردم و در میان مردم»، از این ظرفیت عظیم برای رسیدن به اهداف استفاده کنند.

۱۴۰۳/۰۵/۰۷

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای توصیه به اتکاء به توان داخلی را به معنای استفاده نکردن از ظرفیت‌های خارجی ندانستند و افزودند: هیچ عاقلی نمی‌گوید از توان و امکانات خارجی استفاده نشود بلکه باید از همه ظرفیت‌های داخلی و خارجی استفاده کرد، حتی گاهی دشمنان ما کاری می‌کنند که به نفع ما است و از آن هم باید استفاده کرد اما توان داخلی را نباید نادیده گرفت و هیچ مسئله داخلی را نباید متوقف و آویزان یک موضوع خارجی کرد.

۱۴۰۳/۰۵/۰۷

## سرمقاله سردبیر

### قتل عام در سایه برگزاری المپیک

بازی های المپیک ۲۰۲۴ پاریس به کار خود پایان داد و مراسم اختتامیه آن روز یکشنبه ۲۱ مردادماه ۱۴۰۳ در میان شور و نشاط ورزشکاران پایان یافت. شور و نشاطی که حاکی از ده ها روز رقابت ورزشکاران از کشورهای مختلف دنیا بود. شعار المپیک در طی سالیان سال که از عمرش گذشته است دوستی و همدلی، مهرورزی و رقابت سالم ورزشکاران از ملیت های مختلف با هم است. اما در این میان یک اتفاق مهم، خارج از فضای رقابت المپیک در جریان بود و تمام رخدادهای آن تحت الشعاع تبلیغات سنگین المپیک قرار گرفته بود. خبرهایی که هر کسی دوست نداشت بشنود. خبرهای ناگوار از قتل عام انسان های بی گناه در فلسطین. خبرهایی از قتل کودکان و زنان، سالخوردهگان و افراد ناتوان که البته در هیاهوی المپیک به خوبی منعکس نشده است.

در این میان گویا بشریت مرده است یا خود را به مردگی زنده است. آنها که خود را به رقابت های پاریس دلخوش کرده و فریاد شادی سر می دهند نمی خواهند صدای ضجه های کودکان را که گروه گروه به خاک و خون می آرند، بشنوند. روزگار عجیبی است زمانی که نخواهند صدای مظلومین را بشنوند و حقیقت را ببینند، اینان چشم ها را بر حقایق می بندند و این اقدامی است که کشورهای به ظاهر مدافع حقوق بشر در پیش گرفته اند.

انسان های متمدن امروز نمی خواهند به جنگ فکر کنند، آنها نمی خواهند تصویر کودکان در خون آرمیده را ببینند، مبادا که آزرده خاطر شوند، مهم نیست که بمب های چند تنی آمریکا، انگلیس، آلمان و فرانسه بر سر مردم بی گناه فروریزد، مهم این است که باید به فکر پاریس بود و جوری اذهان را به این فضا معطوف نمود تا رژیم کودک کش بتواند در این فرصت محدود و البته حیاتی تسویه حساب نموده و نقشه نسل کشی را تا حد امکان اجرا نماید.

دنیا این روزهای مهم که در آن، در عصر فن آوری و ارتباطات، حقیقت ذیح می شود را فراموش نخواهد کرد و روزی برای احیای حق، تصمیم خود را خواهد گرفت. روزی که انتقام خون های بی گناهان از محورهای شرارت یعنی آمریکا، انگلیس، فرانسه، آلمان، رژیم صهیونیستی و دیگر دولت های همراه، گرفته شود، انتقامی سخت از جنس آنچه قوم ثمود و عاد را ویران نمود. انتقامی از جنس آن مردم مظلوم.

۴	اربعین با نگاهی به جامعه آخرالزمانی
۸	میهمانی که صاحب دلها شد
۱۰	انفجار در دفتر نخست وزیری
۱۲	چرا ایران اشغال شد؟
۱۴	ایران از دوران تجزیه تا اقتدار
۱۷	جالینوس عرب
۱۸	بزرگترین دانشمند مسلمان
۱۹	روزی برای پزشکان
۲۰	روزشمار هفته دفاع مقدس
۲۲	هجوم سراسری به ایران
۲۴	پدران آسمانی
۲۶	مادران آسمانی
۲۸	به مادرم بگویند شیاکوه لرزید ولی انشایی نلرزید
۳۰	۱۷ هزار ترور کارنامه سیاه منافقین
۳۲	احکام سرباری بر اساس استفتائات رهبر معظم انقلاب اسلامی
۳۴	اخبار مربوط به حوزه خدمت وظیفه عمومی
۳۶	نابخشودنی
۳۸	شهریار سخن
۳۹	مواظب پاهایمان باشیم
۴۰	جدول

#### امام خامنه ای:

شعار «مامی توایم» در صدها عرصه گوناگون ثابت شده، اما ریشه فرهنگ غلط مانمی توایم هنوز وجود دارد. متأسفانه هنوز در زمینه های متعددی نگاه به بیگانگان است. در دیدار اعضای جهاد دانشگاهی خرداد ۱۳۹۳

#### صاحب امتیاز: معاونت فرهنگی و تبلیغات نمایندگی ولی فقیه در سپاه

مدیر مسئول: حسین محبی

طراح جلد و صفحه آرا: حمیدرضا نجفی شاهکوهی

مدیر اجرایی: ابوالفضل خلیلی مقدم

لیتوگرافی و چاپ: مرکز چاپ سپاه

رایانامه: f.sarbaz@chmail.ir

توزیع: ۰۲۱۳۵۲۳۳۸۷۸

دورنگار: ۳۳۲۲۲۲۰۳

تلفن سردبیری: ۰۲۱۳۵۲۳۳۸۴۷

مرکز تولید و توزیع: کوروش فتاحی و مهدی میرغیاثی

سردبیر: حسن شریعتی



۲۰



۴



۳۰



۲۶



۳۴



۳۲

تلفن تماس: ۳۵۲۳۳۸۴۷ - ۰۲۱ پیامک نشریه: ۶۶۰۰۰۹۹۶۲

### راهنمای نگارش:

- \* مقالات، خاطرات، دلنوشته‌ها، مصاحبه‌ها به همراه تصاویر پیوستی به صورت تایپ شده در قالب نرم افزار ورد به رایانامه نشریه ارسال شود.
- \* مقالات و مطالب ارسالی با نام و تصویر نویسنده در نشریه درج خواهد شد، لذا تصویر پرسنلی به همراه مطالب ارسال شود.
- \* همراه مطلب نام و نشانی دقیق و شماره تماس نویسنده یا نویسندگان ذکر شود.
- \* تصاویر ارسالی از کیفیت لازم برخوردار باشند.
- \* دیدگاه‌های نویسندگان در مقالات و گفتگوها بیانگر نظریات نشریه فرهنگ سربازی نیست.
- با تشکر از: ■ دانشگاه علوم و فنون دریایی امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی) - زیباکنار
- روابط عمومی و تبلیغات دانشگاه امیرالمؤمنین (ع) - اصفهان
- دژبان کل سپاه

**نشانی مجله:** تهران - ستاد فرماندهی کل سپاه، حوزه نمایندگی ولی فقیه در سپاه، بلوک ۲ - معاونت فرهنگی و تبلیغات، مدیریت انتشارات صندوق پستی: ۱۷۷۷۵/۳۸۷

### شورای سردبیری:

حسن شریعتی، ابو الفضل خلیلی مقدم، حمیدرضا نجفی شاهکوهی، پوریامرادی راد.

### همکاران این شماره:

مهدی سلطانی، محمدرضا عزیزاده آبکنار، محمد جواد محمدی، محمد یوسف عظیم دخت، رحیم طیبی چوبری، معراج بینا، سعید قاسمی نژاد، ولی شمس ناتری، حسن حسام، رضا شاعری، عباس شاهواروقی فراهانی، احمد محمدی فرد، مهدی صفاری نژاد، مبین پاک، پوریامرادی راد، محمدرضا قدیری و رسول امیرخانی (روابط عمومی و تبلیغات تیپ ۳۶ انصارالمهدی (عج) زنجان)

تأیید محتوا با شماره: ۱۴۰۱/۰۵/۲۵ - ن / ۱۱۰/۱۴۴۸



# اربعین

## با نگاهی به جامعه آخر الزمانی



ولی شمس ناتری

اربعین به معنای چهلم است و ۲۰ صفر را که چهل روز بعد از شهادت امام حسین(ع) در روز عاشورا است، اربعین حسینی یا روز اربعین می‌نامند. طبق نقل‌های تاریخی، جابر بن عبدالله انصاری، صحابی پیامبر اسلام(ص)، به همراه عطیه عوفی در اولین چهلم شهادت امام حسین(ع) به‌عنوان اولین زائر بر سر مزار امام حسین(ع) حاضر شده و قبر امام حسین را زیارت کرده است. بنابه نقل کتاب «لهوف»، بازماندگان حادثه کربلا نیز در این روز به کربلا بازگشته و قبر امام حسین(ع) و سایر شهدای کربلا را زیارت کرده‌اند.

سید ابن طاووس در لهوف نقل کرده است هنگامی که اسیران کربلا در راه بازگشت از شام، به عراق رسیدند، به راهنماییشان گفتند «ما را از راه کربلا ببر». هنگامی که آنها به قتلگاه رسیدند، جابر بن عبدالله انصاری و برخی از



اربعین حسینی شرایط تربیت قوی مردم را برای ظهور امام زمان علیه السلام فراهم کرده و الگویی برای جامعه توحیدی با نفی حاکمیت طاغوت است.

در بُعد استکبارستیزی نیز مردم جهان با وجود مخالفت‌ها و مانع‌تراشی‌های برخی دولت‌ها و تلاش گسترده رسانه‌ای در سطح جهان، مخالفت خود را با ظلم و استکبار اعلام کرده‌اند و در مسیری قدم می‌گذارند که از اول تا آخر، نماد حقیقی مبارزه با استکبار است و از آنجایی که ظهور امام زمان علیه السلام با مقابله جدی استکبار جهانی مواجه بوده و خود آن حضرت نیز به صورت علنی با طاغوت به مبارزه می‌پردازند، ایجاد و تقویت روحیه استکبارستیزی و مقاومت در مسیر پیاده روی اربعین امر مهمی است که در آماده‌سازی جهانی برای ظهور امام زمان علیه السلام مؤثر است.

بُعد نهایی که به آن اشاره می‌شود، شناخت امام زمان علیه السلام است. از آنجا که امام زمان علیه السلام هنگام ظهور، خود را به وسیله امام حسین علیه السلام معرفی می‌کنند، یکی از لوازم ظهور ایشان، جهانی شدن شخصیت امام حسین علیه السلام است تا به این وسیله مردم جهان نسبت به امام مهدی علیه السلام شناخت پیدا کرده و ولایت ایشان را بپذیرند و با ایشان بیعت کنند. بنابر این شناخت امام نیز بعد دیگری است که در اربعین به آن پرداخته شده و زمینه آن برای

#### تعداد زائران اربعین از سال ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۲ شمسی

سال	تعداد زائران اربعین (نفر)
۱۴۴۵/ق/۱۴۰۲ش	۲۲,۰۱۹,۱۴۶
۱۴۴۴/ق/۱۴۰۱ش	۲۱,۱۹۸,۶۴۰
۱۴۴۳/ق/۱۴۰۰ش	۱۶,۳۲۷,۵۴۲
۱۴۴۲/ق/۱۳۹۹ش	۱۴,۵۵۳,۳۰۸
۱۴۴۱/ق/۱۳۹۸ش	۱۵,۲۲۹,۹۵۵
۱۴۴۰/ق/۱۳۹۷ش	۱۵,۳۲۲,۹۴۹
۱۴۳۹/ق/۱۳۹۶ش	۱۳,۸۷۴,۸۱۸
۱۴۳۸/ق/۱۳۹۵ش	۱۱,۲۱۰,۳۶۷



بنی‌هاشم را دیدند که برای زیارت قبر امام حسین(ع) آمده بودند. پس با گریه و اندوه مجلس عزایی برپا کردند و پس از چند روز به مدینه بازگشتند. البته سید ابن طاووس تاریخ ورود به کربلا را ذکر نکرده است.

قاضی طباطبایی در کتاب تحقیق درباره اول اربعین سیدالشهداء می‌نویسد: حرکت به سوی کربلا در روز اربعین از زمان امامان معصوم(ع) در بین شیعیان رایج بوده است و شیعیان حتی در زمان بنی‌امیه و بنی‌عباس نیز به این حرکت مقید بوده‌اند. توصیه به زیارت اربعین باعث شده است که شیعیان به ویژه ساکنان عراق، از نقاط مختلف این کشور به سوی کربلا حرکت کنند. این حرکت که غالباً به صورت پیاده صورت می‌گیرد یکی از پرجمعیت‌ترین راهپیمایی‌ها در جهان شمرده می‌شود. پس از سقوط حزب بعث عراق جمعیت این زائران چند برابر شده است، به طوری که گزارش‌ها از حضور ۱۵ میلیون زائر در سال ۱۳۹۲ش، حدود ۲۰ میلیون در سال ۱۳۹۳ش و ۲۷ میلیون در سال ۱۳۹۴ شمسی خبر داده‌اند.

آمار وزارت کشور عراق حاکی از آن است که در سال ۱۳۹۲ش دست‌کم یک میلیون و ۳۰۰ هزار زائر خارجی به عراق آمده و در راهپیمایی اربعین شرکت کرده‌اند.

اربعین حسینی یکی از مقاطع مهم تاریخ شیعیان است که نقش مهمی در آینده بشریت دارد. پیاده روی در ایام سوگواری اربعین حسینی، به عنوان عملی که به شیعیان بسیار سفارش شده است، امروزه تبدیل به بزرگترین تجمع بشری گشته و بستری غنی در جهت زمینه‌سازی جهان برای ظهور امام زمان علیه السلام آماده کرده است. این موضوع در پنج بُعد بررسی و اثبات شده است.

بُعد اول جهانی بودن امر ظهور امام زمان علیه السلام و پدیده راهپیمایی اربعین حسینی است. در بُعد دوم با عنوان زمینه‌سازی برای تمدن نوین اسلامی، این امر اثبات می‌شود که پدیده اربعین حسینی با ایجاد کردن شرایط آمادگی مواجهه مردم با تمدن نوین اسلامی، این زمینه را برای ظهور حضرت مهدی که مجری حقیقی این تمدن و حکومت عدل علوی هستند فراهم می‌کند. به عبارتی راهپیمایی





ظهور امام زمان علیه السلام، فراهم می‌شود. در آخر می‌توان گفت پدیده اربعین حسینی به عنوان بزرگترین جنبش عظیم اجتماعی، بستری است برای ظهور امام زمان علیه السلام و امید است با بیداری و بصیرت بیشتر مسلمانان جهان، این بستر هر ساله غنی تر شده و گستردگی بیشتری در راستای زمینه سازی برای ظهور امام زمان علیه السلام پیدا کند. در طول تاریخ اسلام حوادثی همانند غدیر، عاشورا و شهادت سید الشهدا(ع)، مهدویت و غیبت امام زمان(عج) رخ داده که هرکدام از این حوادث به نحوی در جوامع اسلامی و در زندگی فردی و اجتماعی مسلمانان، مخصوصاً شیعیان تأثیرگذار بوده و بر اساس این مؤلفه‌ها، زندگی فرهنگی و دینی باورمندان اسلامی و شیعی سامان گرفته است. اربعین و پیاده‌روی اربعین یکی از مؤلفه‌های مهمی است که در طول تاریخ اجرایی شده است و شیعیان با پای پیاده به سوی مرقد مطهر حضرت سیدالشهدا(ع) و برای رسیدن به آن نگاه متعالی دینی حرکت کرده‌اند و آن را هر ساله ادامه داده‌اند.

به سوی مرقد سیدالشهدا(ع) را داشته‌ایم و اولین کسی که این حرکت را آغاز کرد جابر بن عبدالله انصاری در سال ۶۱ هجری قمری بود. مقام معظم رهبری درباره راهپیمایی اربعین فرموده‌اند که این راهپیمایی می‌تواند زمینه‌ساز تحقق نهایی هدف امت اسلامی، یعنی تشکیل تمدن عظیم و نوین اسلامی باشد و بر همین اساس باید پیوندهای مستحکم میان مسلمانان اعم از شیعه و سنی و سایر اقوام ایجاد شود.

### سه بحث مهم پیرامون ظهور

سؤالی که پیش می‌آید این است که به طور کلی چرا می‌خواهیم موضوع راهپیمایی اربعین را به بحث انتظار و مهدویت و زمینه سازی ظهور پیوند دهیم؟ به این علت که می‌خواهیم ببینیم پیاده‌روی اربعین از کدام مؤلفه‌های بیان شده است و آیا جزیی از زمینه‌سازی، شرایط یا نشانه‌های ظهور است و اربعین با کدامیک از آنها پیوند برقرار می‌کند. به همین دلیل می‌خواهیم مسئله ظهور را به صورت اجمالی و با نگاه ماهیت شناختی بیان کنیم. یکی از مواردی که در میان مردم و خواص خلط مبحث می‌شود، ظهور و قیام است. خیلی دیده می‌شود که ظهور و قیام در کنار هم یکسان پنداشته می‌شوند، اما این دو متفاوت هستند. در روایتی از امام صادق(ع) آمده که آن حضرت نیز به دوگانگی ظهور و قیام اشاره کرده‌اند.



زائری که قصد کرده به زیارت برود قرار می‌دهد و این ملک ثواب‌ها را یادداشت و وقتی زیارت تمام شد خطاب به وی گفته می‌شود برو که تو بخشیده شده‌ای و دیگر گناهی نداری.

امام حسن عسکری(ع) نیز وقتی به بیان شاخصه‌های مؤمن اشاره می‌کند، می‌فرماید مؤمن پنج خصلت دارد که شامل نمازهای یومیه، زیارت اربعین، انگشتر به دست راست کردن، سر بر سجده گذاشتن و بلند گفتن بسم الله در نماز است. این دو روایت بیانگر این مطلب است که زائرین اهل بیت(ع) هم جزء مؤمنین و هم دارای درجات عالی هستند و هم اینکه گناهان آنها محو و بر ثوابشان افزوده می‌شود. این جایگاه مهم زیارت اربعین و همچنین پیاده‌روی در این مسیر است. در طول تاریخ، پیاده‌روی

### رابطه اربعین و مهدویت

حال سؤال این است که این حوادث مختلف، چه ارتباطی با یکدیگر دارند و از سوی دیگر اربعین چه ارتباطی با مهدویت، انتظار و زمینه سازی ظهور دارد؟ به طور کلی می‌توان گفت مهدویت و اربعین به نحوی نسبت به یکدیگر تعامل دو سویه دارند یعنی هم مهدویت در اربعین تأثیرگذار است و برای تکامل آن نقش ایفا می‌کند و هم اربعین در زمینه‌سازی ظهور حضرت مهدی(عج) نقش آفرین است. پس این مقولات مهم همانند اربعین، ظهور، انتظار، زمینه‌سازی و این قبیل مباحث باید بررسی علمی شده و نسبت تعاملی آنها روشن شود. در روایتی از حضرت امام صادق(ص) آمده که نسبت به کسانی که در مسیر پیاده‌روی زیارت مرقد سیدالشهدا قرار می‌گیرند فرموده است؛ کسانی که به قصد زیارت سیدالشهدا(ع) در این مسیر قرار می‌گیرند هر قدمی که برمی‌دارند برای آنها ثواب نوشته می‌شود و این کار باعث از بین رفتن گناه و معصیت و ترفیح درجه برای زائر است. خداوند ملکی را بر این



## رویدادهای تاریخی جهان در مهرماه در سال‌های مختلف

**۲۳ سپتامبر ۶۳ پ.م:** تولد اوکتاویانوس آگوستوس، نخستین امپراتور روم؛ او در ۲۷ پ.م به امپراتوری رسید و در ۱۴م درگذشت.

**۲۳ سپتامبر ۱۲۱۵م:** تولد قوبیلای قاآن، امپراتور مغولی چین و نوه چنگیزخان، در مغولستان؛ او در ۱۲۶۰م به قدرت رسید و در ۱۲۹۴م درگذشت.

**۲۶ سپتامبر ۳۷۶م:** سقوط دولت لیانگ پیشین در چین، پس از ۵۶ سال فرمانروایی.

**۴ مهر ا.خ:** ورود پیامبر اسلام به شهر یثرب؛ این شهر را از آن پس مدینه‌النبی خواندند.

**۴ مهر ۶۲۲خ:** سنگ باران شدن شهر مکه توسط سپاهیان یزید بن معاویه.

**۸ مهر ۵۶۷خ:** پایان سرایش منظومه لیلی و مجنون با کوشش نظامی گنجوی.

**۲ اکتبر ۱۱۸۷م:** تصرف بیت المقدس به دست صلاح الدین ایوبی (سلطان مصر و شام)؛ بدین ترتیب، حکومت ۸۸ ساله مسیحیان بر این شهر پایان یافت.

**۱۴ مهر ۱۲۸۵خ:** گشایش مجلس شورای ملی در ایران.

**۶ اکتبر ۱۹۴۸م:** وقوع زلزله ۷ ریشتری در عشق‌آباد (اشک آباد) در ترکمنستان موجب مرگ ۱۱۰ هزار تن شد. این زلزله موجب گشایش در کار باستان شناسان برای کشف آثار اشکانیان در منطقه شد.

**۲۰ مهر ۶۰۴خ:** درگذشت ناصر، سی و چهارمین خلیفه عباسی، در ۶۸ سالگی، پس از ۴۵ سال خلافت.

**۲۳ مهر ۳۶۶خ:** گشایش رصدخانه دیلمی به سرپرستی ابوسهل بن رستم کوهی طبری.

**۱۹ اکتبر ۱۳۸۶م:** تصرف شهر صوفیه در بلغارستان توسط ترکان عثمانی.

**۲۱ اکتبر ۴۷۹ پ.م:** شکست ناوگان ایران از یونان در نبرد دریایی میکال در جنوب غربی آتاتولی؛ تنگه‌های بوسفور و داردانل به دست یونانیان افتاد. برخی تاریخ پژوهان این نبرد را ساخته خیال آتتی‌ها می‌دانند.

از جمله شیخ طوسی می‌گوید ظهور در یک مثلث سه ضلعی قابل تحقق است که یکی از اضلاع آن اراده حق تعالی است. دومین مورد، اراده امام زمان و سومین ضلع، اراده و آمادگی مردم است.

وقتی این بحث را با اربعین تطبیق دهیم در اینجا نیز نمی‌توان گفت اربعین از شرایط ظهور است، بنابراین وظیفه ما این است که به سوی آمادگی گام برداریم و شرایط ظهور را فراهم کنیم. چراکه مردم در اجرایی شدن ظهور نقش مهمی بر عهده دارند.

**بحث سوم:** رابطه زمینه‌سازی ظهور و اربعین است. روایات مختلفی داریم که زمینه‌سازی ظهور را از جایگاه مردم تعریف کرده و آنها را مسئول دانسته که آستین را بالا زده و در این مسیر قرار گیرند. هر کسی غیبت را رقم زده باید ظهور را رقم بزند. غیبت اراده خدا یا امام معصوم نبوده بلکه غیبت در فضا و تنگنای بی‌مهری و بی‌توجهی مردم به امام معصوم رخ داده است بنابراین خود مردم هم باید باعث ظهور امام غایب شوند. حال سؤال این است که رابطه اربعین با انتظار و زمینه‌سازی ظهور چیست؟ به طور کلی می‌توان گفت که میان اربعین و زمینه‌سازی ظهور تعامل و ارتباط دو سویه وجود دارد یعنی هم اربعین عامل ترویج و اشاعه مهدویت و انتظار می‌شود و هم زمینه‌سازی ظهور به نحوی ترویج اربعین است.

سه بحث مهم پیرامون ظهور مطرح است که تلاقی و همپوشانی اربعین با آنها را می‌توان بحث کرد؛

**اولین بحث:** نشانه‌های ظهور است. منظور از نشانه‌های ظهور، علائم ظهور است و فرقی نمی‌کند نشان دادن این علایم پس از ظهور یا قبل از آن باشد که از جمله صدای جبرئیل است که می‌فرماید حضرت مهدی (عج) ظهور کرد. برخی نشانه‌ها نیز همانند خروج دجال، سفیانی و یمانی از نشانه‌های قبل از ظهور است. ظهور برای مردم بسترهای زندگی صحیح و سالم را فراهم می‌کند و همه خوبی‌ها همراه ظهور است. اربعین و پیاده‌روی آن در قالب نشانه‌های ظهور مطرح نیست و در هیچ روایتی اشاره‌ای به این موضوع نشده است، بنابراین باید این پرونده را ببندیم.

**بحث دوم:** شرایط ظهور است که تفاوتی با نشانه‌های ظهور دارد. نباید این شبهه پیش بیاید که وقتی شرایط ظهور را تحقق بخشیدیم، بگوییم حتما ظهور رخ می‌دهد. شرایط ظهور نصابی دارد که ما نصاب آن را نمی‌دانیم به خاطر همین دقیقا زمان رخداد ظهور را نمی‌توانیم پیش‌بینی کنیم، لذا گفته شده کسانی که برای ظهور زمان تعیین می‌کنند کذاب هستند. به طور کلی برای ظهور سه شرط توسط بزرگان دینی ما همانند شیخ صدوق، شیخ طوسی، سید مرتضی و شیخ مفید بیان شده است،





## میهمانی که صاحب دلها شد پیامدها و تأثیرات حضور امام رضا (ع) در ایران

به ویژه امام رضا(ع)، از یک سو، ارشاد و هدایت آحاد مردم و سوق دادن آنها به قرآن و سیره پیامبر اعظم (ص) و از سوی دیگر، تعلیم و تربیت مردم و توجه دادن آنان به علم و دانش و مبارزه با انواع نادانی ها، جهالت ها و شبهات و سرانجام تربیت شاگردان، عالمان و اندیشمندان بوده است، کسانی که هر یک در اعتلا و گسترش فرهنگ و مبانی تفکرات شیعی سهم بسزایی داشته اند. امام رضا(ع) هم در مدینه منوره و هم زمانی که به مرو هجرت نمود، همواره پاسخگوی تشنگان و جویندگان دانش و معرفت بود. در این خصوص، آن حضرت فرمود: «دانش‌های ما را فراگیرید و به مردم یاد دهید، زیرا اگر مردم زیبایی سخن ما را بدانند، از ما پیروی می‌کنند.» همچنین ایشان می‌فرمود: «من در روضه منوره نبوی می‌نشستم، در حالی که علمای بسیاری در مدینه حضور داشتند، هنگامی که یکی از آنان در پاسخ سؤالی درمی‌ماند، همگی آنان، افراد را به نزد من می‌فرستادند و من پاسخگوی سؤالات آنان بودم.

همیشه نزد ایرانیان ماند و شد امام غریب، چون دو از وطن بود، چون دور از وطنی بود که به دنیا آمده بود. اما ایرانیان ثابت کردند که مانند پروانه ای چه در حیات و چه بعد از شهادت آن امام همام، همراه و در کنار اویند و از این منظر می‌توان گفت که این سلاله پاک رسول، در دریای محبت و امواج انسانی و معنوی ایرانیان احاطه شده است. امام رضا(ع) به ایران آمد و با ورودش اتفاقات مهمی را رقم زد. پیامدها و تأثیرات حضور امام رضا(ع) در ایران را می‌توان به شرح زیر برشمرد؛

### رشد حوزه‌های علمی و گسترش تشیع

از جمله مسئولیت‌های مهم ائمه اطهار(ع)



### ناوسالار سوم پاسدار محمدیوسف عظیم دخت

میهمان عزیزی که به ایران آمد، از نسل خوبان، از سلاله رسول، فرزند علی و فاطمه، او که خود امام است و دوستدار مردم و مردم دوستدار او. علی ابن موسی الرضا(ع)، میهمانی که میزبان دل‌های ایرانیان شد. او آمد و برای





## ایجاد فضاهای زیارتی و عبادی

پس از شهادت مظلومانه علی بن موسی الرضا(ع) دوستان و شیعیان متوجه زیارت آن حضرت شدند. بقعه رضویه، نخست محوطه کوچکی بود که در میان باغ بزرگی قرار داشت. روضه مطهره رضویه از همان روز نخست خادم داشته و شخصی کلیددار حرم مطهر بوده است. پس از مدتی در کنار قبر آن حضرت مسجدی ساخته و در اختیار زائران قرار می‌گیرد. به موازات ساختن مساجد رباط‌هایی نیز جهت سکونت زائران امام(ع) ساخته و متصدیان در آنجا به فعالیت می‌پرداختند و برای رفاه و آسایش زائران کوشش می‌کردند. ظاهراً نخستین گروهی که در کنار قبر مطهر سکونت اختیار می‌کنند، خادمان روضه مبارکه، کسبه و اصناف بوده‌اند، از این تاریخ که زمان آن مشخص نیست، مشهد امام علی بن موسی الرضا(ع) محل مسکونی می‌شود و اندک اندک در آنجا سکونت می‌یابند و بعد از مدتی حالت یک قصبه را به خود می‌گیرد و به «مشهدرضا» معروف می‌گردد.

مسجد جامع گوهرشاد یکی از مهم‌ترین و زیباترین مساجد تاریخی در بلاد و اماکن اسلامی به شمار می‌رود. این مسجد باشکوه یادگاری از قرون گذشته و نمونه‌ای از معماری‌های سنتی اسلامی است که در جوار بارگاه ملکوتی علی بن موسی الرضا(ع) قرار گرفته و متصل به آن است. این مسجد در سال ۸۲۱ هجری بنا گردید و بانی آن گوهرشاد آغا فرزند امیر غیاث الدین ترخان و همسر شاهرخ، فرزند امیر تیمور گورکانی است که از خاندان مشهور و معروف در عهد تیموریان بودند.

## ایجاد موقوفات

آستان قدس رضوی یکی از مؤسسات مذهبی است که دارای موقوفات بسیار است. در ادوار تاریخ و قرون، از میان دوستان و شیعیان و شیفتگان علی بن موسی الرضا(ع) هر کس به قدر استعداد و توانایی خود مقداری از مایملک خود را برای آن بارگاه ملکوتی وقف کرده است تا زائران و نیازمندان از حاصل آن بهره‌مند گردند. بر طبق اسناد موجود، قدیمی

دلایل ورود سادات به ایران عبارت است از:  
 ۱. امن بودن مناطق ایران: ایران دور از دسترس حکومت‌هایی بود که مرکز آنها در شام و یا عراق قرار داشت. فشارهای عباسیان و پیش از آنها امویان، باعث شد که آنها بدین مناطق مهاجرت کنند.  
 ۲. مرفه بودن شهرهای ایران.

۳. محبوب بودن فرزندان رسول خدا نزد مردم این سامان. این مهاجرت‌ها بیشتر از قرن دوم به بعد بوده است، به ویژه با آمدن حضرت علی بن موسی(ع) به ایران. تسامح مأمون در مقابل سخت‌گیری پدرش رشید نسب به سادات، در رشد و گسترش علویان تأثیر بسزایی داشت؛ او گرچه با قیام‌های آنها به شدت برخورد کرد، به علت اعتقادی که به برتری حضرت علی(ع) داشت، نسبت به علویان نیز احترام زیادی قائل بود، اما با این همه، سیاست او در اواخر نسبت به این افراد، که در هر حال حکومت عباسیان را تهدید می‌کردند، کاملاً عوض شد.

منابع: عیون الاخبار الرضا، تاریخ امامت و بحار الانوار

ترین سندهای وقفی مربوط به قرن دهم هستند. قدیمی‌ترین سند وقف غیرمنقول نیز مربوط به وقف نامه «عتیق علی طوسی» است که سال ۹۳۱ هجری تنظیم شد و پس از آن وقفنامه سیدعلی حسینی گنابادی است که در سال ۹۵۷ هجری ملکی را در قریه زبید گناباد وقف آستان قدس کرده است.

## شفاخانه یا دارالشفا

با استناد به برخی از متون تاریخی درمی‌یابیم که در جوار بارگاه ملکوتی حضرت علی بن موسی الرضا(ع) از قدیم شفاخانه و یا دارالشفا وجود داشته و مردمانی مستضعف از آن بهره‌مندی می‌بردند. در کنار قبر مطهر آن امام بزرگ حکیمان و طبیبانی بوده‌اند که در شفاخانه مبارکه، بیماران را معالجه می‌کرده‌اند.

## مهاجرت سادات به ایران در آستانه ورود امام رضا(ع) به خراسان

یکی از دلایل عمده نفوذ تشیع در ایران، ورود سادات علوی به این منطقه بوده است.

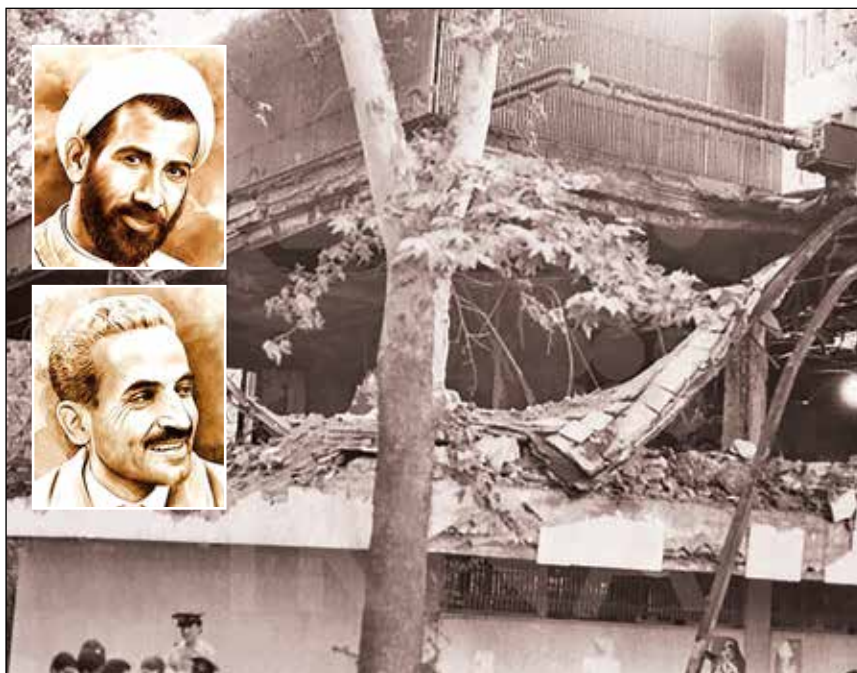
شهادت هفتم تیر و هشتم شهریور، شهیدانی چون لاجوردی، قرنی و صیاد شیرازی، از جمله قربانیان تروریسم بودند که به دست منافقان به شهادت رسیدند. استکبار جهانی در برابر این فعالیت‌های تروریستی، نه تنها هیچ واکنشی از خود نشان نداد، بلکه از آن حمایت می‌کرد. نظام جمهوری اسلامی ایران از همان اوان شکل‌گیری تا به امروز، پدیده تروریسم را رو در روی خود دیده است.

از ابتدای انقلاب ۱۷ هزار نفر از مردم ایران بر اثر حوادث تروریستی به شهادت رسیده‌اند که ۱۲ هزار نفر از این تعداد به دست عوامل گروهک تروریستی منافقین بر زمین ریخته شده است. ایران همواره قربانی حملات تروریستی سازمان یافته گروه‌های تروریستی بخصوص گروه تروریستی منافقین (مجاهدین خلق) بوده است؛ گروهی که عوامل آن سال‌ها آزادانه در بهشت‌های امن کشورهای اروپایی تردد داشته‌اند.

کشورهای غربی تلاش می‌کنند از هر موضوعی در راستای منافع نامشروع خود استفاده کنند. آنان سعی می‌کنند به دروغ از عناوینی مانند حقوق بشر، آزادی، برابری حقوق زن و مرد و مواردی از این قبیل در جهت رسیدن به اهداف شوم خود استفاده نمایند در حالی که هیچ اعتقادی به حقیقت این موضوعات ندارند.

در بحث تروریسم حقیقت این است که غرب خود بزرگترین حامی تروریسم می‌باشد. به عنوان مثال به اذعان مسئولان ارشد امریکایی، آنها برای راه اندازی داعش هزینه‌های بسیاری کردند و با هزینه‌های مالی و سفر به کشورهای مختلف، داعش را به وجود آوردند تا به اسلام و جبهه مقاومت و به ویژه جمهوری اسلامی ایران ضربه بزنند. البته سابقه امریکا در حمایت از گروهک منافقین که جنایتگرانی همچون داعش بودند بر همه واضح و آشکار می‌باشد.

اقدامات تروریستی علیه نظام اسلامی از همان روزهای نخست پیروزی انقلاب اسلامی ایران آغاز شد و هر روز با تغییر ماهیت خود و پشتیبانی قدرتهای غربی به حیات خود ادامه داده است.



## انفجار در دفتر نخست وزیری

محمد علی رجائی بعد از ظهر روز یکشنبه ۸ شهریور ماه ۱۳۶۰، همراه محمدجواد باهنر و چند تن از مسئولان کشوری و لشکری، در جلسه شورای امنیت کشور در ساختمان مرکزی نخست‌وزیری شرکت کرده بودند. ناگهان بمب قوی توسط نفوذی منافقین منفجر شد و بر اثر انفجار رئیس جمهور و نخست وزیر و برخی همراهان به شهادت رسیدند.

### احمد محمدی زیارانی

### روز مبارزه با تروریسم

روز هشتم شهریور، که روز مبارزه با تروریسم نام دارد، مصادف است با حادثه تروریستی کم سابقه نسبت به مقامات ارشد کشورمان در سال ۱۳۶۰ که به شهادت دو یار دیرین انقلاب و دو اسوه مردمی و خدوم، شهید محمد علی رجایی، رئیس جمهور و محمد جواد باهنر، نخست وزیر کشورمان و تنی چند از همراهان آنها انجامید. این اقدام تروریستی به دست عوامل ضد انقلاب وابسته به گروه‌های جاسوسی و اطلاعاتی غرب و با هدف مقابله با

اراده انقلابی ملت ایران و فروپاشی نظام نوپای جمهوری اسلامی ایران انجام شد.

### ایران، قربانی تروریسم

آمریکایی‌ها، منافقین (سازمان تروریستی مجاهدین خلق) را زیر چتر حمایت مالی، سیاسی و تبلیغی خود قرار دادند و از جنایت‌های تروریستی آنان بر ضد مردم جمهوری اسلامی ایران حمایت کردند. این گروهک با شیوه بسیار فجیع همانند داعش، درصدد حذف فیزیکی عناصر کارآمد و طراحان فکری نظام و بسیاری از مردم عادی برآمد تا با ایجاد خلأهای جدی در ارکان حساس کشور، شرایط سقوط جمهوری اسلامی ایران را فراهم سازد. شهدای محراب،





شبیبه صحنه تشویق شغال وحشی توسط گله ای از گرگ‌های وحشی می‌باشد. همانطور که رهبر انقلاب درباره این موضوع فرموده اند: « در غرب یک روح وحشی‌گری وجود دارد که با ظاهر آراسته و ادکلن زده و کراوات بسته‌اش منافاتی ندارد.»

همانطور که خداوند متعال در قران مجید این نوع از انسان‌ها را پست از حیوانات معرفی کرده است. مقام معظم رهبری در خصوص بروز این وحشی‌گری در داستان غم انگیز غزه فرموده اند: « در جنایات غزه، تمدن غرب خودش را نشان داد. تمدن غرب، تمدنی که با ریاکاری، با نفاق، با دروغ‌گویی، دائم از بشر و حقوق بشر و حقوق انسان و از این حرفها دم می‌زنند و با اعدام یک مجرم مخالفند - یک نفر یک جرمی کرده، فرض کنید چند نفر را کشته، می‌خواهند قصاصش کنند، اعدامش کنند، سروصدایشان بلند می‌شود که «آقا! اعدام، اعدام!»!

این سیاست دوگانه غرب در قبال جمهوری اسلامی ایران به دلیل ماهیت استقلال طلبانه، و رد سیاست‌های استکباری غرب ایران و ارائه ارزش‌های والای انسانی و اسلامی است که مخالف با فرهنگ مبتذل غرب می‌باشد. شاید کمترین نظام سیاسی در دنیا باشد که این تعداد از دولتمردان آن کشور و مردم و شهروندان آن قربانی تروریسم کور و سیاه شده باشند.

ملت ایران که از بزرگترین قربانیان مبارزه با تروریسم به شمار می‌رود در مبارزه علیه تروریسم پرچمدار بوده و در خط مقدم مبارزه قرار دارد و تا نابودی ریشه تروریسم دست از جهاد و تلاش و مبارزه نخواهد کشید.

آنجا که رژیم غاصب و کودک کش صهیونیستی در حمله به یک بیمارستان بیش از هزار نفر از مردم بی گناه اعم از زنان و کودکان را به خاک و خون می‌کشد و یا در طول ده ماه جنایت بیش از چهار هزار نفر را به شهادت می‌رساند، واژه تروریست را به کلی فراموش می‌کنند و رسانه‌های آنان نیز چشم خود را بر این جنایات بزرگ می‌بندند.



بیش از هزار نفر از مردم بی گناه اعم از زنان و کودکان را به خاک و خون می‌کشد و یا در طول ده ماه جنایت بیش از چهار هزار نفر را به شهادت می‌رساند، واژه تروریست را به کلی فراموش می‌کنند و رسانه‌های آنان نیز چشم خود را بر این جنایات بزرگ می‌بندند.

### بزرگترین تروریسم دولتی

بزرگترین تروریسم دولتی در طول تاریخ، رژیم صهیونیستی است که در جنگ غزه بیش از چهار هزار نفر از زنان و کودکان و مردان و زنان بی گناه را به شهادت رسانده است ولی هنگامی که نتانیاهو که بزرگ‌ترین جلاد و رئیس کودک کشان عالم است در کنگره آمریکا حاضر می‌شود مورد تشویق نمایندگان کنگره آمریکا قرار می‌گیرد.

حقیقت این است کسی که ذره ای انسانیت در وجود او زنده باشد هیچگاه یک جلاد کودک کش را تشویق نخواهد کرد و درحقیقت صحنه تشویق نتانیاهو توسط نمایندگان کنگره آمریکا

### ترور سیدالشهدای مقاومت

بارزترین صحنه جنایت این تروریست‌های بزرگ عالم، شهادت سردار بزرگ جبهه مقاومت حاج قاسم سلیمانی بود که آمریکایی‌ها علنی و آشکارا به این اقدام تروریستی دست زدند و به آن اذعان کردند. در واقع مدعیان دروغین حقوق بشر و آزادی با این اقدامات تروریستی، خود را رسوا کرده و تو خالی بودن شعارهای بشردوستانه خود را اثبات نمودند.

در حالی که غرب با راه اندازی جنگ‌های متعدد به ویژه در جنگ‌های جهانی اول و دوم، باعث کشته شدن ده‌ها میلیون نفر انسان شده است اما تلاش می‌کند اسلام را عامل خشونت و ترور معرفی کند. در حالیکه برخی گروه‌های با برجسب دروغین اسلام مانند داعش هم توسط غرب به وجود آمده اند و جنایت‌های آنان با حمایت غرب بوده است. در واقع غرب در تلاش برای از بین بردن تروریسم در جهان نیست، بلکه سعی دارد تروریست‌ها را در راستای منافع خود و زیر چتر امنیتی اطلاعاتی خود قرار دهد.

در واقع تروریسم، ابزاری در دست غرب می‌باشد که بر طبق منافع خود با آن برخورد دو گانه دارند. انجا که گروه‌های مقاومت فلسطینی در دفاع از وطن و ناموس خود، یک نفر صهیونیست را مورد هدف قرار دهند این دفاع مشروع را مصداق تروریسم معرفی می‌کنند و بیانیه محکومیت صادر می‌کنند و صدای رسانه‌های دنباله روی آنان گوش فلک را کر می‌کند؛ ولی آنجا که رژیم غاصب و کودک کش صهیونیستی در حمله به یک بیمارستان

موضع قدرت می‌دانست، در برابر ارتش شوروی اعلام آماده‌باش و دستور مقابله داد.»

در عالم بی‌اطلاعی رضاشاه از وضعیت نیروهای متخاصم جنگ و توان دفاعی ارتش خود، شوروی، بریتانیا و آمریکا، پس از ائتلاف بر ضد هیتلر، تصمیم گرفتند ایران را پل پیروزی خود قرار دهند و از امکانات آن به نفع خود و برای یاری رساندن به جبهه لنینگراد در روسیه، که آماج حمله نازی‌ها شده بود، استفاده کنند. آنها ایران بی‌طرف را سد راه پشتیبانی لجستیکی از جبهه‌های نبرد شوروی با آلمان می‌دانستند؛ بنابراین بی‌توجه به موضع رسمی حکومت ایران در این جنگ و به بهانه حمایت باطنی از هیتلر، دو سال پس از شروع جنگ جهانی دوم، در روز ۳ شهریور ۱۳۲۰، نیروهای شوروی از شمال و شرق، از هوا و زمین به ایران یورش بردند. هم‌زمان با حمله ارتش سرخ از شمال، نیروهای زمینی و دریایی بریتانیا از عراق و خلیج فارس پیشروی خود را به داخل مرزهای ایران شروع کردند و آغازگر حوادثی شدند که ایران را دامنگیر فاجعه‌ای بزرگ کرد.

در پی حمله نیروهای متفقین به ایران، ارتش رضاشاهی بیش از هشتاد ساعت (یعنی اندکی بیش از سه روز)، تاب نیاورد و با فرار فرماندهان، نیروهای متخاصم بیش از پیش در خاک ایران پیشروی کردند. مردم نیز این بار برخلاف وطن‌پرستی نهادینه‌شده در هویت ایرانی - به دلیل نفرت شدید از رضاخان و ظلم و ستم او، تمایلی به مقاومت در برابر هجوم بیگانگان نداشتند و گرایش غالب بر این بود که از قوای روس و انگلیس به منظور براندازی این دیکتاتور خشن و سرکوبگر بهره‌برند. به گفته علی‌ایزدی، پیشکار و منشی رضاخان، که در جزیره موریس او را همراهی می‌کرد، رضاخان در تبعیدگاه از مردم و نظامیان به کرات می‌نالید که چرا در برابر بیگانگان تعدا مقاومت اندکی کردند و از او حمایت نکردند! او به درستی معتقد بود که ارتش و مردم، اگر می‌خواستند، می‌توانستند هجوم دشمن را حتی با وجود توان نظامی نابرابر، در سر مرزها متوقف کنند. پهلوی اول هرگز احتمال فرار نظامیان از میدان جنگ را نمی‌داد؛ بنابراین به هشدارهای رزم‌آرا درباره توان نظامی ارتش، که پیش از



## چرا ایران اشغال شد؟

### پایگاه مرکز اسناد انقلاب اسلامی

دوره بیست‌ساله خودکامگی رضاخان با حمله متفقین به ایران، در شهریور ۱۳۲۰ به پایان رسید. پهلوی اول اگرچه کوشید با اعلان بی‌طرفی، خود را از شراره آتش بزرگ‌ترین جنگ تاریخ جهان، یعنی جنگ بین‌الملل دوم، حفظ کند، با درک نادرست از آینده جنگ و محتوم دانستن پیروزی نهایی آلمان، سیاست نزدیکی به رایش سوم را در پیش گرفت و با این کار، سبب رنجش گمارندگان اولیه خود در سال ۱۲۹۹ شد. رضاخان که از شعور سیاسی - نظامی بهره‌چندانی نداشت، درنیافت که به دلیل اعلان جنگ آلمان به آمریکا و ملحق شدن دولت واشنگتن به اتحاد انگلیس و شوروی و جبهه‌گیری آنها علیه نازی‌ها، هیتلر با وجود برتری نظامی بر مخاصمان خود در سال ۱۳۲۰، نهایتاً نمی‌تواند پیروز نهایی این جنگ باشد. نکته دیگری که از ناتوانی رضاخان در تحلیل درست اوضاع نظامی و سیاسی جهان در آن هنگامه حکایت می‌کند بی‌توجهی وی

به موقعیت نیروهای نظامی جبهه متفقین (جبهه مقابل آلمان) بود. ایران از شمال با شوروی همسایه بود و نیز از سمت غرب در معرض هجوم نیروی زمینی انگلستان از عراق قرار داشت و از سمت جنوب، ناوگان نیروی دریایی سلطنتی بریتانیا در خلیج فارس، آن را تهدید می‌کرد؛ بنابراین حتی در صورت پیروزی آلمان در جبهه لنینگراد، ایران در برابر نیروهای روس و انگلیس آسیب‌پذیر بود. با وجود این تهدیدهای چندجانبه، براساس خاطرات حاجعلی رزم‌آرا، رضاخان فقط خود را از جهت شمال، در معرض خطر حمله می‌دید و به دلیل بزرگ‌بینی در مورد ارتش، تصور می‌کرد که در صورت این حمله، توانایی مقابله و دفع آنها را دارد! او به رزم‌آرا گفته بود که با مشاهده هر گونه نشانه‌ای از قصد روس‌ها برای تهاجم به ایران، چهارده روز قبل از این حمله، به او اعلام آماده‌باش خواهد داد!

رزم‌آرا که از کمبود کامیون برای انتقال نیرو و ادوات رزم به مرزها در این زمان شکایت داشت، گفته است: «در این برهه، رضاخان، که خود را به اعتبار ارتش صدهزار نفری ایران، کاملاً در





تهاجم متفقین گزارش داده شده بود، وقعی نهاد. رزم‌آرا مدتی پیش از حمله متفقین به ایران، آماده نبودن ارتش برای دفاع از مرزها را به عزیزالله ضرغامی، فرمانده ارتش، گزارش داد و پیشنهاد کرد به دلیل ناتوانی نظامی برای مقابله با شوروی، از راه‌های سیاسی برای رفع این خطر اقدام شود. او کمبود نفرات و امکانات، به‌ویژه امکانات ترابری موتوری، را دلیل اصلی این ناتوانی اعلام کرده بود. ضرغامی گزارش رزم‌آرا را به شاه انتقال داد و شاه، که یک قزاق سنتی بود و از ساختار مهندسی رزمی موتوریزه و ارتش مکانیزه مدرن فهم درستی نداشت، کمی تحت تأثیر قرار گرفت و دستور داد لشکرهای جدید تشکیل شود، اما از صدور فرمان آمادگی برای دفاع خودداری کرد؛ بدین ترتیب اندکی به استعداد قوای دفاعی ایران افزوده شد، اما درعمل، تحول چشمگیری در این زمینه رخ نداد.

در روز نخست حمله متفقین، رضاخان قدری آشفته می‌شود، اما سربازان احتیاط را به نظام وظیفه احضار می‌کند و به دولت آمریکا تلگرافی مبنی بر درخواست عدم تهاجم می‌فرستد که اجابت نمی‌شود. به گفته کریم سنجابی، رضاخان کمی قبل از این رویداد، به علت توهین پلیس راهنمایی و رانندگی آمریکا به سفیر ایران در واشنگتن، با آن کشور قطع رابطه کرده بود، اما در روز چهارم با فرار ایرج مطبوعی در جبهه شمال غرب و پیشروی روس‌ها به قزوین و شنیدن خبر متلاشی شدن لشکرهای تبریز، رضائیه، رشت، مشهد، اردبیل و گرگان در وضعیت غافلگیری، ابتکار عمل را به کلی از دست داد و با وجود آنکه در گذشته همواره شخصیت تزلزل‌ناپذیری از خود به نمایش گذاشته بود، در این زمان به طرز شگفت‌انگیزی خود را باخت. به گفته رزم‌آرا، رضاخان چنان خود را باخته بود که مرتب می‌دوید و گریه می‌کرد و می‌گفت: «عن‌قرب است برسند، بگیرند و اعدامان کنن».

پهلوی که در زمان کودتای ۱۲۹۹ در منزل استیجاری در سنگلج تهران زندگی می‌کرد، در زمان استعفا، پانصد میلیون دلار در بانک‌های خارج پس‌انداز داشت. کریم سنجابی گفته است: «او ۷۲ میلیون پول در بانک ملی داشت و با وجود حقوق چهل‌هزارتومانی

به حساب بانکی وی در لندن واریز می‌شد. براساس همین اموال، این شاه کاسب هنگام سقوط بی‌گمان ثروتمندترین مرد جهان بود. با وجود از میان رفتن استقلال، غارت و کشتار مردم و سلب عزت ملی توسط بیگانگان، مردم از سقوط رضاخان خشنود و دربراندازی رضاخان با روس و انگلیس هم‌داستان شدند و این موضوع چنان عریان بود که رضاخان تا واپسین لحظه حیات، به گفته علی ایزدی، از آن نالان بود. خبرنگار «نیویورک تایمز» در ۹ سپتامبر ۱۹۴۱م/ ۱۸ شهریور ۱۳۲۰، درباره واکنش مردم ایران به براندازی وی، از مشهود بودن احساسات ضد شاهی مردم سخن گفته است.

باری رضاخان به جنوب ایران گریخت و از سوی بریتانیا اجازه یافت که دوران تبعید خود را در ژوهانسبورگ واقع در آفریقای جنوبی سپری کند. اردشیر زاهدی گفته است: «در آن زمان، من کودک بودم، پدرم برای رضاشاه بسیار متأسف بود که به چنین روزی افتاد و نسبت به وفاداری، تا اصفهان او را همراهی کرد. من هم با او رفتم. رضاخان به پدرم گفت: «من دیگر رفتم؛ شما بروید نزد پسر؛ او را تنها نگذارید.» سرانجام متفقین پذیرفتند که محمدرضا پهلوی به جای او بر تخت سلطنت تکیه زند.

منبع: مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران

در پی حمله نیروهای متفقین به ایران، ارتش رضاشاهی بیش از هشتاد ساعت (یعنی اندکی بیش از سه روز)، تاب نیاورد و با فرار فرماندهان، نیروهای متخاصم بیش از پیش در خاک ایران پیشروی کردند. مردم نیز این بار - برخلاف وطن پرستی نهادینه شده در هویت ایرانی - به دلیل نفرت شدید از رضاخان و ظلم و ستم او، تمایلی به مقاومت در برابر هجوم بیگانگان نداشتند.



سلطنت، از بودجه وزارت جنگ و شهرداری تهران سوءاستفاده می‌کرد و سپرده‌های او در بانک‌های دیگر ایران بالغ بر ۶۸۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال بود.

براساس اسناد موجود در پژوهشکده تاریخ معاصر، رضاخان در مدت سلطنت، ۲۱۶۷ روستا را تصاحب کرد، ۳۰۰۰ سند روستایی داشت و حدود ۴۵۰۰ سند باغ و مراتع و ۸ هزار سند شش‌دانگ دیگر متعلق به او بود که با مجموع اسناد دیگر در ۱۳۲۰ به ۴۴ هزار سند رسید.

۲۵۴۵۸۵ نفر از مازندران تا خوزستان رعیت املاک رضاخان بودند و درآمد سالانه او به ارقام نجومی می‌رسید که بخش زیادی از آن

قفقازی ایران؛ ایالت گنجه و قره‌باغ، ولایت‌های شکی، شیروان، قبه، دربند، بادکوبه، داغستان و گرجستان، محال شوره‌گل، آچوق‌باشی، گروزیه، منگریل و آبخاز به همراه بخشی از خانات تالش و سواحل ارزشمند دریای کاسپین از دست ایران خارج شد و حاکمیت ایران بر دریای کاسپین نیز خدشه‌دار گردید. طی قرارداد گلستان، در مجموع حدود ۲۳۰ هزار کیلومتر مربع از سرزمین‌های شمالی ایران در اختیار روسیه قرار گرفت.

۲. در دوران فتحعلی شاه قاجار، پیمان‌نامه ترکمانچای، در روز پنجشنبه، ۱ اسفند ۱۲۰۶ در پی جنگ‌های ایران و روسیه، بین این دو کشور در روستای ترکمانچای از توابع شهرستان میانه امضا شد. بر اساس این قرارداد، سه ایالت دیگر قفقاز، یعنی ایروان، نخجوان و بخش‌های دیگری از تالش زیر سلطه روس‌ها قرار گرفت، و حاکمیت ایران بر دریای خزر محدودتر شد.

۳. در دوره ناصرالدین شاه، انگلیسی‌ها مناطقی از جنوب ایران؛ از جمله بوشهر را به تصرف خود درآوردند.

در پی آن فرخ خان امین‌الدوله که در پاریس به دنبال انجام مذاکرات با انگلیسی‌ها با وساطت دولت فرانسه بود، تحت فشار دولت انگلیس، در سال ۱۲۶۹ قمری «معاهده پاریس» را با دولت انگلیس امضاء کرد و طبق آن هرات که بخشی از ایالت خراسان بزرگ و از شهرهای مهم ایران محسوب می‌شد، برای همیشه از ایران جدا شد. ۴. در قرارداد آلتای که بین رضاخان و افغانستان به امضا رسید، کوه شمتیخ و چشمه زنگلاب در جنوب خط مکلین، به افغانستان واگذار شد. بخشی از موسی‌آباد که محل سکونت زمستانی عشایر بود و کلاته نظرخان در خاور منطقه یزدان نیز به مالکیت افغانستان درآمد.

در بخش جنوبی خط مرزی ناشی از رأی آلتای نیز کلیه تصرفات افغانستان که از دیدگاه ایرانی‌ها همواره غاصبانه تلقی می‌شد، متعلق به افغانستان شناخته شد و افزون بر این، منطقه چکاب که املاک خاندان خزیمه بود و همیشه در حاکمیت ایران قرار داشت هم به مالکیت افغانستان درآمد.

۵. در ۳۰ شهریور ۱۲۶۰ معاهده آخال



## ایران از دوران تجزیه تا اقتدار

کشور عزیز ایران دوره‌های مختلفی را تجربه نموده است، کشوری که به خاطر موقعیت مهم و راهبردی اش همیشه مطمح نظر دیگر کشورها بوده است. کشورهایی که تصرف ایران را به عنوان یک آرزوی دیرینه دنبال نموده اند. به خاطر این اهمیت، ایران همیشه آماج ناخ و تازها بوده است و در دوره‌های مختلف به خاطر تجاوز دشمنان و مهمتر از آن، بی‌کفایتی سران مملکتی، بخشی‌های زیادی از خاک عزیزش را از دست داده است.

در دوران قاجار و پهلوی، بخش عمده‌ای از سرزمین ایران به دیگران واگذار شد. ما در این نوشتار به بخشی از آن حاتم بخشی‌ها اشاره می‌کنیم:

### علی شیرازی

۱. در عصر قاجار و در تاریخ دوشنبه ۲ آبان ۱۱۹۲ در پی جنگ‌های ایران و روسیه، عهد‌نامه‌ای بین این دو کشور در روستای گلستان امضا شد. به دنبال قرارداد گلستان، حاکمیت بر بخش‌هایی از شمال ایران شامل قفقاز، جمهوری آذربایجان؛ ارمنستان، گرجستان در ساحل دریای سیاه و محال گروزیه (کورنه) شامل چین و اینگوش امروزی از ایران سلب شده و به امپراتوری روسیه واگذار شد.

طی این قرارداد در مجموع ۱۴ ولایت



## عصر ایستادگی در برابر زورگویان خارجی

از دوران قاجار تا پایان عصر پهلوی، با هر فشار خارجی و در هر جنگی، بخشی از خاک ایران به دست دیگر کشورها افتاد و تنها جنگی که دشمنان نتوانستند یک وجب از خاک ایران را اشغال و تصرف نمایند، جنگ هشت ساله و در عصر حاکمیت ولی فقیه بود، که مردانی مرد با جهاد الهی خود کوس رسوایی فرمانروایان قاجار و پهلوی را به صدا در آوردند، و برای همه جهانیان ثابت شد که می‌توان در برابر زور زورگویان ایستاد و دشمن را به عقب راند.

### ویژگی های این جنگ یا دفاع مقدس:

۱. جنگی که در تاریخ ۳۱ شهریور ۱۳۵۹ از طرف صدام با حمایت امریکا و بیش از ۵۰ کشور جهان، و در ابتدا با حضور پانصد هزار پرسنل نظامی و صدها هواپیما و ناوچه و هزاران تانک و نفربر با نام قادسیه بر کشورمان تحمیل شد و در جبهه‌ای به طول ۱۲۰۰ کیلومتر و با عمق ۸۰ کیلومتر در امتداد مرزهای دو کشور ادامه یافت؛ هدف اصلی اش براندازی نظام جمهوری اسلامی بود.



و این جزیره نفت خیز و استراتژیک که تحت حاکمیت ایران بود، از کشورمان منفک شد و حاکمیت چندصدساله ایران بر استان چهاردهم ایران پایان پذیرفت.

۹. جزیره آریانا، که جزیره‌ای در ۱۵۰ کیلومتری جنوب جزیره کیش است، به همراه جزیره زرکوه، از دیگر بخشندگی‌های از خاک سرزمین ایران به دست محمدرضا پهلوی است. طبق اسناد تاریخی و نقشه دریانوردی ترسیم شده توسط انگلیسی‌ها در اوایل قرن بیستم، دو جزیره فوق‌الذکر در تملک ایران بوده‌اند، اما در نتیجه ضعف و فترت پهلوی‌ها، آریانا و زرکوه، که از موقعیت استراتژیکی و منابع نفتی بهره مند بودند، در سال‌های ابتدایی دهه ۵۰ شمسی، ابتدا به اشغال انگلیسی‌ها و سپس اماراتی‌ها درآمدند.

در عصر حاکمیت فتحعلی شاه و محمد شاه قاجار و ناصرالدین شاه و رضا شاه و محمد رضا پهلوی؛ مناطق استراتژیک آذربایجان و ارمنستان و گرجستان و ترکمنستان و تاجیکستان و ازبکستان و قرقیزستان و قزاقستان و بحرین و بلوچستان پاکستان و هرات و سمرقند و بخارا و اروند رود و آرات و هیرمند و جزایر آریایی و زرکوه از ایران جدا شدند.

میان امپراتوری روسیه و ایران قاجار، برای تعیین مرزهای دو کشور بسته شد که از نظر مساحت رکورددار قراردادهای جدایی از ایران است.

پیرو انعقاد این پیمان، آسیای میانه، خوارزم، خیوه، شرق مازندران و مرو، سمرقند و بخارا از خاک ایران جدا شد. این اراضی شامل سرزمین ترکمنستان و بخش‌های بزرگی از تاجیکستان، ازبکستان، قرقیزستان و قزاقستان امروزی است و در مجموع بیش از یک میلیون و ۲۲۶ هزار کیلومتر مربع مساحت دارد.

۶. در دوران ناصرالدین شاه قاجار نیز قرارداد گلداسمیت؛ بین ایران و انگلیس منعقد شد و به موجب آن، بخش بزرگی از بلوچستان ایران به انگلستان واگذار گردید و مدت‌ها تحت عنوان بلوچستان انگلیس شناخته می‌شد.

انگلیس برای اجرای این سیاست ابتدا با انعقاد معاهده پاریس، هرات را از ایران جدا کرد و سپس در سال ۱۸۷۰ طی کمیسیونی با شرکت نمایندگان دولت ایران و استان کلات و گلداسمیت، گلداسمیت را مأمور تحدید سرحدات بلوچستان کرد.

۷. پیمان سعدآباد نیز در دوران رضا پهلوی و در تاریخ ۱۷ تیر ۱۳۱۶ در کاخ سعدآباد تهران، میان چهار کشور ایران، عراق، افغانستان و ترکیه به امضا رسید. این پیمان، هم از لحاظ مادی و هم از نظر سیاسی به شرح زیر به زبان دولت ایران و به نفع کشورهای ترکیه، افغانستان و عراق بود:

**الف:** ترکیه قسمتی از ارتفاعات آرات را که دارای موقعیت سوق الجیشی بود به دست آورد.  
**ب:** خط مرزی ایران و عراق نیز به زبان ایران تعیین شد و رضا شاه منابع نفتی غرب ایران و اداره کامل اروند رود را به عراق واگذار کرد و پذیرفت که بابت عبور کشتی‌های نفتکش از آبادان مبالغ هنگفتی به عراق بپردازد.

**ج:** افغانستان هم با امضای این پیمان از تلاش احتمالی حرکت ناسیونالیستی ایران برای بازگرداندن مناطق تاجیک نشین این کشور در امان ماند.

۸. در دوران محمدرضا پهلوی و در ۲۴ اردیبهشت‌ماه ۱۳۴۹ نمایندگان مجلس شورای ملی، پس از استماع گزارش نمایندگان سازمان ملل، به جدا شدن بحرین از ایران رأی دادند

در عصر حاکمیت فتحعلی شاه و محمد شاه قاجار و ناصرالدین شاه و رضا شاه و محمد رضا پهلوی؛ مناطق استراتژیک آذربایجان و ارمنستان و گرجستان و ترکمنستان و تاجیکستان و ازبکستان و قرقیزستان و قزاقستان و بحرین و بلوچستان پاکستان و هرات و سمرقند و بخارا و اروند رود و آراارات و هیرمند و جزایر آریایی و زرکوه از ایران جدا شدند.

جنگی که در تاریخ ۳۱ شهریور ۱۳۵۹ از طرف صدام با حمایت آمریکا و بیش از ۵۰ کشور جهان، و در ابتدا با حضور پانصد هزار پرسنل نظامی و صدها هواپیما و ناوچه و هزاران تانک و نفربر با نام قادسیه بر کشورمان تحمیل شد و در جبهه‌ای به طول ۱۲۰۰ کیلومتر و با عمق ۸۰ کیلومتر در امتداد مرزهای دو کشور ادامه یافت؛ هدف اصلی اش براندازی نظام جمهوری اسلامی بود.

۲. این جنگ خانمانسوز و نابرابر در تاریخ ۲۹ مرداد ۱۳۶۷ با سرکوب تهاجم منافقین و ارتش بعثی عراق متوقف شد و دشمن مجبور به عقب نشینی از تمام سرزمین‌های اشغالی گردید و به مرزها برگشت.

۳. جنگ ایران و عراق، از طولانی‌ترین جنگ‌های متعارف قرن ۱۴ و دومین جنگ طولانی این قرن، پس از جنگ ویتنام، و یک جنگ عمومی و بین‌المللی بر ضد ملت و کشور ایران بود.

۴. پس از ۲۸۸۷ روز دفاع دلیرانه رزمندگان در این جنگ نابرابر، نه تنها دشمن نتوانست یک وجب از خاک کشورمان را اشغال کند، بلکه در اوج درماندگی و عجز، شکست را پذیرفت و همگان به عظمت و اقتدار جمهوری اسلامی ایران اعتراف نمودند.

۵. این دوره و عصر، آغاز دوره دفاع از مسلمانان و مظلومان است.

۶. جمهوری اسلامی ایران، علاوه بر دفاع کامل از تمامیت ارضی خود، در دوران حیات خویش، با نگاه به افزایش توان و قدرت ایران و کمک به جبهه مقاومت، از تمامیت ارضی دیگر کشورها و سرزمین‌ها نیز دفاع نموده است:

۱. دفاع از تمامیت ارضی بوسنی و هرزگوین در برابر صربستان و کرواسی؛

۲. دفاع از تمامیت ارضی سوریه در برابر داعش و استکبار جهانی؛

۳. دفاع از تمامیت ارضی عراق در برابر آمریکا، داعش و منافقین؛

۴. دفاع از تمامیت ارضی افغانستان در برابر ایالات متحده و القاعده؛

۵. دفاع از تمامیت ارضی یمن در برابر آمریکا و عربستان؛

۶. دفاع از تمامیت ارضی لبنان در برابر صهیونیست‌ها؛

۷. دفاع از تمامیت ارضی فلسطین در برابر اسرائیل.

۷. یکی از تفاوت‌های بین حاکمیت طاغوت و حکومت دینی، در این نوشتار کوتاه، به صورت ملموس قابل دیدن است. جمهوری اسلامی ایران با اقتدار و شجاعت در میدان دفاع از جغرافیا و ارزش‌ها ایستاده و لرزه بر اندام جهانخواران و مستکبرین انداخته است. علت دشمنی آمریکا و صهیونیست‌ها و همپیمانان آنان با جمهوری اسلامی ایران برای همین است. آنان بر این حقیقت واقفند که:

۱. کشورمان زیر بار زور هیچ ظالم و مستکبری نمی‌رود.

۲. به هیچ ظلمی تن نمی‌دهد.

۳. همواره از هر مظلومی دفاع می‌کند.





داروسازی دارای جایگاه بسیار مناسبی در میان سایر مشاغل در جامعه ما قلمداد می‌شود.

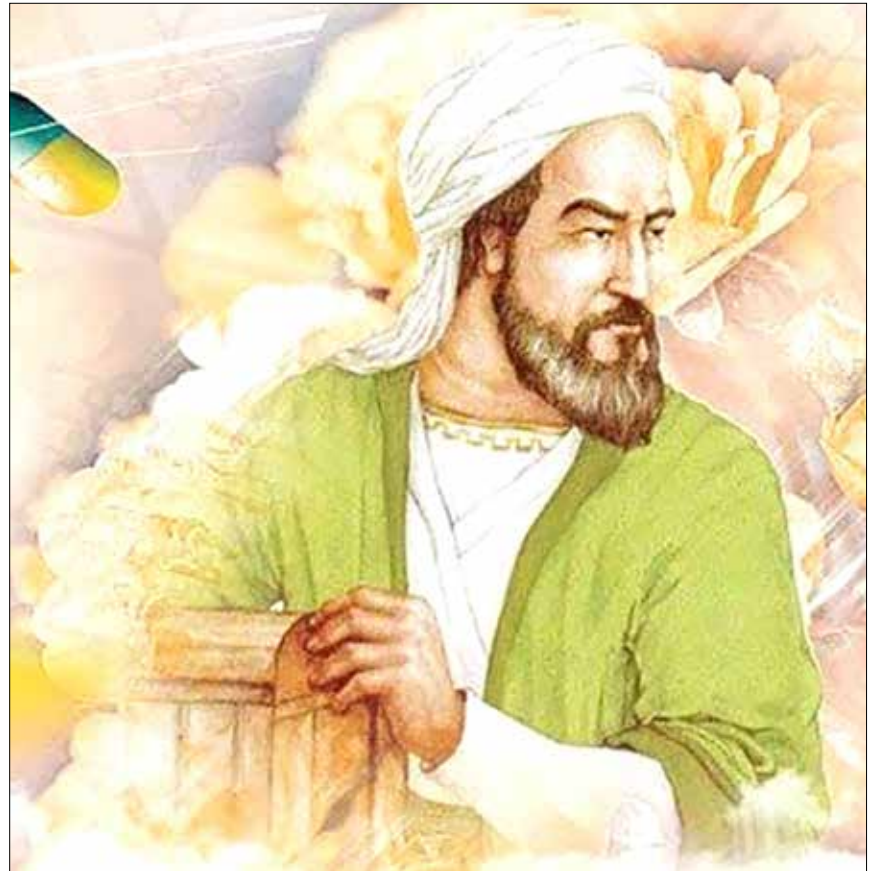
## سیر تکاملی داروسازی

تعداد زیادی لوح و طومار و آثار داروی پزشکی کشف و تفسیر گردیده است که قدمت آن‌ها به سه هزار سال قبل از میلاد مسیح می‌رسد. ایرانیان باستان جزء اولین کسانی بودند که دارو را می‌شناختند در زند اوستا قسمتی به نام وندیدا به امور درمان اختصاص دارد. اوستا دو نسخه داشت یک نسخه آن در تخت جمشید در آتش سوزان اسکندر از بین رفت ولی دیگری که در آتشکده آذر گشسب نگهداری می‌شد به دست یونانیان افتاد و دانشمندانی نظیر جالینوس از آن بهره گرفتند. CLAUDIUS GALEN که ما او را جالینوس (GALENUS) می‌نامیم در سال ۱۳۱ میلادی به دنیا آمد ۴۰۰ تألیف داشته که بیشتر آن‌ها از بین رفته است وی با مخلوط کردن مواد، فرآورده‌های دارویی می‌ساخت و به بیماران تجویز می‌کرد. امروزه به احترام او داروهایی را که به صورت ترکیبی ساخته می‌شود داروهای جالینوسی می‌گویند.

## داروسازی در ایران

در سال ۱۲۲۹ شمسی جهت پیشرفت علوم به همت امیرکبیر دارالفنون تأسیس شد که در قسمت پزشکی یک معلم داروساز ایتالیایی داشت در سال ۱۲۹۷ کلاس طب جدا شد و مدرسه عالی طب نام گرفت و در سال ۱۳۰۱ مدرسه دواسازی تأسیس گردید، در سال ۱۳۱۱ دوره داروسازی ۵ سال بود و دانشجویان به جز ساعات درس باید در یکی از داروخانه‌های تحت نظر یک داروساز مجرب و معروف مشغول آموزش عملیات داروسازی می‌شدند.

در سال ۱۳۱۳ که دانشگاه تهران تأسیس گردید مدرسه دواسازی به دانشکده تبدیل گردید. اولین داروخانه با داروهای گیاهی در سال ۱۲۲۷ شمسی در مریض خانه دولتی که توسط امیرکبیر تأسیس شد دایر گردید و اولین داروخانه به سبک جدید توسط شورین آلمانی معلم داروسازی دارالفنون در خیابان ناصر خسرو تأسیس شد از نخستین ایرانیانی که داروخانه تأسیس کردند آقای دکتر هوشنگ نظامی بودند که داروخانه نظامی را در خیابان چراغ برق افتتاح کردند.

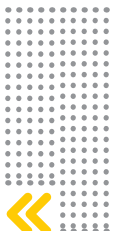


# جالینوس عرب

اسلام و قرون وسطی بود. زکریای رازی این دانشمند ایرانی از آن جا که کتاب‌های خود را به زبان عربی می‌نوشت نزد غربیان به جالینوس عرب نیز مشهور بوده است.

## داروسازی

بی گمان یکی از شاخه‌های بسیار مهم دانش پزشکی زمان ما دانش دارو شناسی و دارو سازی است، که مهارت روزمره را می‌طلبد و دانش داروشناسی از نیازهای اولیه است و هیچ کدام از دست اندر کاران رشته‌های پزشکی از این دانش بی نیاز نیستند پزشک، داروساز، دندانپزشک، پرستار، ماما و دیگر وابستگان این رشته اگر دارو شناس نباشند در کار خود موفق نخواهند بود. امروزه علم داروسازی و شغل



## ناویان دوم سید ساریا پورسیدی

محمد زکریای رازی پزشک، فیلسوف و شیمیدان ایرانی که آثار ماندگاری در زمینه پزشکی و شیمی و فلسفه نوشته است و به عنوان کاشف الکل و جوهر گوگرد (اسید سولفوریک) مشهور است. به گفته جرج سارتن (پدر تاریخ علم) زکریای رازی بزرگترین پزشک

کتاب از گاه شماری و جشن‌های ملل مختلف سخن می‌گوید.

ابوریحان بیرونی پس از ده سال دوباره به خوارزم بازگشت و در دربار ابوالعباس مامون ابن مامون خوارزمشاه که مردی دانشمند بود وارد شد. ابوالعباس داماد سلطان محمود غزنوی به خوارزم لشکر کشید و پس از فتح آن شهر ابوریحان بیرونی را نیز با خود به غزنین برد (بهار ۴۰۸ هجری) ابوریحان از آن پس همراه لشکر کشی‌های سلطان محمود به هندوستان راه یافت و با بسیاری از دانشمندان و حکیمان هند آشنا شد و زبان سانسکریت را آموخت، حاصل این سفر کتاب تحقیق ماللهند و ترجمه چند کتاب از زبان سانسکریت به زبان عربی است.

پس از سلطان محمود پسرش سلطان مسعود نیز ابوریحان را مانند پدرش گرمای داشت به طوری که بارورترین و بهترین سالهای زندگی ابوریحان بیرونی سال‌هایی است که در دربار سلطان مسعود بود. ابوریحان در این مدت قانون مسعودی را به نام سلطان مسعود نوشت.

### ابتکارات و نوآوری‌های ابوریحان بیرونی

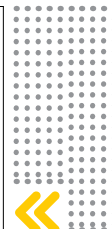
آن‌چه از کتاب‌ها و نوشته‌های ابوریحان بیرونی و نقل تاریخ نویسان برمی‌آید، گویای این است که او جزء سرآمدهای روزگار خود و از شخصیت‌های چند بُعدی در علم بوده است. این موضوع را از تعداد زیاد کتاب‌ها و عمق نوشته‌هایش می‌توان فهمید. ابوریحان بیرونی مباحث متعددی را مطرح و نظریات جدیدی را ابداع کرد که کسی قبل از او آن‌ها را بیان نکرده بود.



## بزرگ‌ترین دانشمند مسلمان

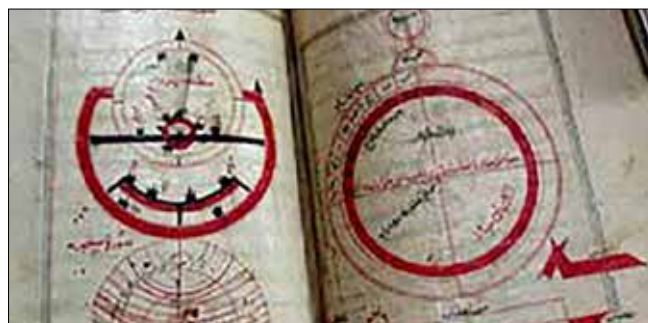
### زندگی‌نامه

ابوریحان محمد بن احمد بیرونی در ۱۴ شهریور ۳۵۲ خورشیدی (۲۹ ذی‌قعدة ۳۶۲ قمری برابر ۵ سپتامبر ۹۷۳ میلادی) در حوالی خوارزم متولد شد. سالهای اول زندگی را در خوارزم به تحصیل علوم گذرانید و مدتی در خدمت مامونیان خوارزم بود تا آن که به مسافرت پرداخت. در ابتدای سفر چند سالی را در جرجان (در جنوب شرقی دریای مازندران) در خدمت شمس المعالی قابوس و شمشگیر گذرانید و کتاب آثار الباقیه را در آنجا به نام قابوس به سال ۳۹۰ هجری تالیف کرد. این



### ناوی وظیفه پویا معصومی

ابوریحان بیرونی را بزرگ‌ترین دانشمند مسلمان و یکی از بزرگ‌ترین دانشمندان ایرانی در همه اعصار می‌دانند؛ همین‌طور او را پدر علم انسان‌شناسی و هندشناسی نیز می‌دانند.





علوم و فلسفه، یعنی منطق، ریاضی، طبیعیات و الهیات نوشته شده است.

منطق شفا امروز نیز همچنان به عنوان یکی از معتبرترین کتب منطق مطرح است و طبیعیات و الهیات آن هنوز مورد توجه علاقمندان است. کتاب قانون در طب در هفت جلد نیز که تا قرن‌ها از مهمترین کتب طبی به شمار می‌رفت. شامل مطالبی درباره قوانین کلی طب، دواهای ترکیبی و غیر ترکیبی و امراض مختلف می‌باشد.

ابن سینا در زمینه‌های مختلف علمی نیز اقداماتی ارزنده به عمل آورده است. او اقلیدس را ترجمه کرد، رصدهای نجومی را به عمل درآورد و در زمینه حرکت، نیرو، فضای بی‌هوا (خلا)، نور و حرارت تحقیقات ابتکاری داشت. رساله وی درباره معادن و مواد معدنی تا قرن سیزدهم در اروپا مهمترین مرجع علم زمین شناسی بود.

ابن سینا اولین کسی است که در اسلام کتب جامع و منظم در فلسفه نوشته است و کتاب الشفا او در حکم دایره‌المعارف فلسفی است. وی به پشتوانه تلاش یک صد ساله‌ای که پیش از او از سوی کسانی همچون رازی و فارابی برای شکل‌گیری فلسفه صورت گرفته بود، موفق شد نظام فلسفی منسجمی را ارائه دهد. با توجه به این که پیش از او مقدمات این کار فراهم شده بود، کار و وظیفه ابن سینا این بود که مشکلات و پیچیدگی‌ها را کشف و حل کند و آنها را به نحوی مضبوط و موجز شرح نماید. ابن سینا با ارائه نظر خود در مورد نحوه ارتباط و نسبت بین مفاهیم کلی مثل انسان، فضیلت و جزئیات حقیقی به یکی از پرسش‌های علمای قرون وسطی که مدت‌های طولانی ذهن آنها را به خود مشغول کرده بود پاسخ داد. تاثیر آرای فلسفی ابن سینا، همچون آموزه‌های طبی او، علاوه بر قلمرو اسلامی، در اروپا نیز امری قطعی است.

ابوعلی سینا در سال ۴۲۸ هجری قمری، زمانی که تنها ۵۸ سال داشت، در حالی رخت از جهان برپست که با ادای دین خود به دانش بشری، نامی به صلابت تمدن خراسانی از خود به جای گذاشت.



## روزی برای پزشکان

ناودار دوم وظیفه سید احمدعلی علوی چوری

روز اول شهریورماه، به پاس بزرگداشت ابوعلی سینا ستاره پرفروغ عرصه طب در ایران، روز پزشک نامیده شده است. شیخ رئیس نواسه علی سینا، معروف به ابن سینا در ماه صفر سال ۳۷۰ هجری قمری از پدر بلخی بنام عبدالله و مادر بخارایی بنام ستاره چشم به جهان گشود. وی به دلیل حافظه قوی و نبوغ خود در ابتدای جوانی در علوم مختلف زمان خود از جمله طب مهارت یافت تا آنجا که پادشاه بخارا، نوح بن منصور به علت بیماری خود، وی را به نزد خود خواست تا او را مداوا نماید. ابن سینا بعد از مداوا از نوح تقاضا کرد تا به کتابخانه عظیم دربار سامانی دست یابد و از آن استفاده نماید این تقاضا مورد قبول نوح قرار گرفت. به این ترتیب وی توانست با استفاده از این کتابخانه در علوم مختلف از جمله حکمت،

منطق و ریاضیات تسلط یابد.

ابوعلی سینا بیش از صدها جلد کتاب و تعداد بسیاری رساله نگاشته که هر یک با توجه به زمان و احوال او به رشته تحریر در آمده است. از میان تالیفات ابن سینا، شفا و قانون در فلسفه و طب شهرتی جهانی یافته است. کتاب شفا در هجده جلد در بخش‌های

منطق شفا امروز نیز همچنان به عنوان یکی از معتبرترین کتب منطق مطرح است و طبیعیات و الهیات آن هنوز مورد توجه علاقمندان است. کتاب قانون در طب در هفت جلد نیز که تا قرن‌ها از مهمترین کتب طبی به شمار می‌رفت. شامل مطالبی درباره قوانین کلی طب، دواهای ترکیبی و غیر ترکیبی و امراض مختلف می‌باشد.



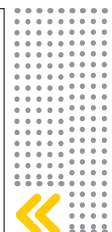
## روزشمار هفته دفاع مقدس



طریق المقدس، فتح المبین و بیت المقدس انجام شد که منجر به شکست حصر آبادان، آزادسازی بستان و در نهایت آزادسازی خرمشهر شد. شورای امنیت قطعنامه بعدی خود را در تاریخ ۱۳۶۱/۰۴/۲۱ برای پایان جنگ صادر کرد، اما جنگ باز هم ادامه پیدا کرد. تا اینکه در ۲۹ مرداد سال ۶۷ با پذیرش قطعنامه ۵۹۸، آتش بس اعلام شد و جنگ تحمیلی پایان یافت. جنگ ایران و عراق، طولانی ترین جنگ متعارف قرن بیستم میلادی و همچنین دومین جنگ طولانی قرن بیستم پس از جنگ ویتنام بود که نزدیک به هشت سال به طول انجامید.

آزادسازی مناطق اشغالی خود نام گذاری کرد. شش روز بعد، شورای امنیت سازمان ملل نخستین قطعنامه خود در مورد بررسی وضعیت میان ایران و عراق را صادر کرد. اما در این قطعنامه به وقوع تجاوز و نقض تمامیت ارضی ایران و نیز صلح اشاره ای نشده بود؛ تنها از دو طرف خواسته شده بود که از توسل بیشتر به زور خودداری کنند.

بعد از صدور قطعنامه ذکر شده، شورای امنیت در مورد جنگ ایران و عراق به مدت دو سال سکوت کرد. در طی دو سال سکوت سازمان ملل، عملیات های ثامن الائمه،



ناودار دوم وظیفه امیررضا مهدی پور

در جنگ تحمیلی، عراق با تهاجم نظامی به مرزهای ایران بخش هایی از اشغال کرد. عراق این اقدام جنگی خود را به عنوان

### یکم مهرماه، روز دوم هفته دفاع مقدس

عنوان روز: روحانیت، علم و دانش پژوهی، سربازان

امام خمینی (ره) در دوره ی جنگ رهبری کل قوا را به عهده داشتند، از مهم ترین اصول اسلام، ولایت است. ولایت به معنای پذیرفتن رهبری، پیشوای الهی و نیز اعتقاد به این است که امامان معصوم پس از پیامبر اسلام (ص) از سوی خداوند بر مردم ولایت دارند.

### سی و یکم شهریورماه؛ روز اول هفته دفاع مقدس

عنوان روز: پیشکسوتان دفاع مقدس و مقاومت

در تاریخ ۳۱ شهریور ۱۳۵۹ عراق جنگ با ایران را آغاز کرد. به هفته آغازین جنگ ایران و عراق که از سی و یک شهریور آغاز می شود، هفته دفاع مقدس گفته می شود. هفته دفاع مقدس از ۳۱ شهریور تا ۶ مهر ادامه دارد. تجلیل از پیشکسوتان و رزمندگان دفاع مقدس، عطر افشانی قبور مطهر شهدا و دیدار با جانبازان محور فعالیت این روز است.



### سوم مهرماه، روز چهارم هفته دفاع مقدس

**عنوان روز:** شهیدان، جانبازان، صلابت و فخرآفرینی

بررسی زندگی از دیدگاه تجارب زیسته‌ی همسران جانبازان خانواده جزئی از جامعه است. خانواده خود دارای اعضای است که شامل زن و شوهر، به‌عنوان اعضای اصلی و فرزندان به‌عنوان اعضای فرعی هستند. خانواده مانند بدن یک فرد در نظر گرفته می‌شود که بروز یک مشکل باعث بروز مشکلاتی برای دیگران می‌شود. هر بحران یا فاجعه منبع تحولاتی مهم در قواعد و انتظام اجتماعی، فرهنگ و الگوهای رفتار اجتماعی محسوب می‌شود. از این منظر هر فاجعه در نظام و ساخت اجتماعی باعث بروز اختلال در کارکردهای سیستم شامل فرد، خانواده و جامعه می‌شود.

### دوم مهرماه، روز سوم هفته دفاع مقدس

**عنوان روز:** معنویت، زنان، خانواده و سلامت

زنان هم می‌توانند جهاد کنند، چون جهاد تنها در سنگر بودن و تیراندازی کردن نیست. کمک‌های تدارکاتی پشت جبهه، امور نقشه‌برداری، دیده‌بانی و... بخش‌های مهمی از جهاد به شمار می‌آیند که زنان می‌توانند آن‌ها را به‌عهده بگیرند. در جنگ تحمیلی عراق علیه ایران، زمینه‌ی حضور گسترده‌ی زنان در خطوط مقدم فراهم شد. زنان فداکار با حضور در بخش‌های گوناگون سهم خود را در دفاع از کیان انقلاب اسلامی و میهن ایفا کردند. زنان برای این که عدم حضورشان در جبهه‌ها را جبران کنند، در پشت جبهه فعالیت کرده و از هر راهی به جبهه‌ها کمک می‌کردند. جنگ توانسته بود در زنان این روحیه را به‌وجود آورد که به کارهایشان جهت و حرکت بدهند.

### چهارم مهرماه، روز پنجم هفته دفاع مقدس

**عنوان روز:** دفاع همه‌جانبه، جوانان، پشتیبانی مردمی و اصناف

دفاع همه‌جانبه و پشتیبانی و حمایت مردم و اصناف از جبهه‌ها در دوران دفاع مقدس از موارد مهم به شمار می‌آید.

### ششم مهرماه، روز هفتم هفته دفاع مقدس

**عنوان روز:** وحدت ملی، بصیرت، دشمن شناسی و بیداری اسلامی و استکبار ستیزی

شیوه‌ی فرماندهی عالی در دفاع مقدس، نوع جدیدی از فرماندهی نظامی را به نمایش گذاشت، که با شیوه‌های فرماندهی رایج متفاوت بود. فرماندهان سپاه با شیوه مدیریت و رهبری متفاوت نقش زیادی در ایجاد انگیزه در بسیجیان و پیروزی‌ها در جنگ تحمیلی داشته‌اند. به این سبک از رهبری، مفهوم سبک رهبری خدمتگزار گفته می‌شود. رهبری خدمتگزار برای اولین‌بار توسط رابرت گرین لیف مطرح شده است. در مدل هرم وارونه، رهبران در پایین سازمان حضور داشته و به پیروان خود خدمت می‌کنند، پس می‌توان مدل وارونه را ذات و جوهره رهبری خدمتگزار به‌شمار آورد.



### پنجم مهرماه، روز هشتم هفته دفاع مقدس

**عنوان روز:** ولایت‌مداری، رزمندگان، جهادگران، آزادگان، پیشکسوتان

برای رسیدن به اهداف مشترک و عمومی، اتحاد و همبستگی امری ضروری است. اسلام بیشتر از هر آیین و شریعت دیگری بر وحدت تأکید داشته است. در اندیشه و نگرش امام خمینی (ره) هر امتی واحد محسوب می‌شود. هر ملتی باتوجه به سرنوشت مشترکی که در مرزهای اعتباری جغرافیایی (ملی) دارند، برای تحقق اهداف مشترک، نیاز به جهت‌گیری اعتقادی، سیاسی و عملی واحد دارند. مسئله وحدت و انسجام ملی مانند سایر گونه‌های وحدت و همبستگی بر مبنای الزامات سیاسی و اقتضائات محیطی، امری ضروری است. وحدت ملی بر شواهد و براین عقلی و شرعی مبتنی است. به‌همین دلیل امام خمینی (ره) نگاهی دو بعدی -عقلانی و وحیانی- به امر وحدت دارد. امام خمینی (ره) بر بداهت عقلی وحدت، اقتضای عقل سیاسی، وجود دشمن مشترک، توسعه فرهنگی، سیاسی و اجتماعی، اصل حفظ و تداوم انقلاب اسلامی و ارزش‌هایش و در نهایت طرح وحدت و انسجام ملی به مثابه یک راهبرد برای دست یافتن به آزادی، رهایی و پیروزی تأکید داشتند.

### هفتم مهرماه، روز نهم هفته دفاع مقدس

**عنوان روز:** فرماندهان، عزت‌مداران، حماسه‌آفرینان

مطالعه‌ی ابعاد مختلف دفاع مقدس و به‌خصوص مطالعه‌ی شیوه‌های رفتاری سرداران و فرماندهان آن دوره می‌تواند سرمشق مدیران امروزی قرار بگیرد و منجر به تولید دانش مدیریت اسلامی ایرانی شود. باتوجه به عدم وجود یک الگوی نظام‌مند پیرامون مدیریت منابع انسانی فرماندهان دفاع مقدس و با هدف شناسایی و بررسی شیوه‌های مدیریت منابع انسانی شهید محمدابراهیم همت انجام شده است.



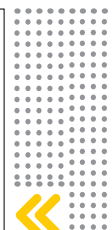
ارتباطی و سرانجام استقرار ناو جنگی در دهانه فاو و ۱۲ لشکر تقویت شده در خطوط مرزی از جمله اقدامات دیگر دولت عراق علیه ایران بود. عراق در فاصله روزهای ۱۳ شهریور تا ۱۶ شهریور سال ۱۳۵۹ ارتفاعات میمک را در غرب ایلام اشغال کرد. با چنین تعرضی صدام مدعی شد که هنوز هیچ اقدامی صورت نگرفته، چون میمک قسمتی از خاک عراق است. از آنجایی که بعدها مشخص شد که تمام توجه ارتش عراق بر خوزستان متمرکز شده، می‌توان چنین استنباط کرد که اشغال میمک یک ترفند نظامی بود تا ذهن سران دولت و فرماندهان ارتش را از جنوب به غرب کشور متوجه کند. همچنین در ۱۶ شهریور ۱۳۵۹ ارتفاعات خان لی‌لی و زینل‌کش در استان کرمانشاه توسط ارتش عراق اشغال شد. در زینل‌کش (جنوب قصرشیرین و غرب سرپل ذهاب) با غلبه بر گروهان ژاندارمری ابتدا پاسگاه خان لی‌لی را اشغال کردند و سپس بر ارتفاعات مسلط شدند.

حمله صدام به ایران یکی از مهم‌ترین و پیچیده‌ترین رویدادهای تاریخ معاصر خاورمیانه به شمار می‌آید. این جنگ به مدت هشت سال ادامه داشت و تبعات عمیق سیاسی، اجتماعی و اقتصادی برای هر دو کشور و حتی برای منطقه و جهان داشت. برای درک بهتر این رویداد، نیاز است به بررسی علل مختلفی که منجر به این حمله شد، بپردازیم.

## هجوم سراسری به ایران

دوم شهریور سال ۱۳۵۹ آرایش جنگی گرفتند. استقرار واحدهای عراقی و نحوه سازماندهی آن به وضوح نشان می‌داد که آنان قصد حمله‌ای قریب الوقوع را در پیش دارند، زیرا از همان نیمه دوم شهریور بارها پاسگاه‌های مرزی را زیر آتش گرفتند.

اولین فعالیت‌های دشمن در منطقه خرمشهر و آبادان از کرانه نهر خین آغاز شد و پاسگاه‌های این منطقه از فروردین‌ماه سال ۱۳۵۹ زیر آتش گلوله‌های خمپاره واقع می‌شد. البته تمرکز آتش نیروهای عراقی در این منطقه نشان داد که آنان قصد داشتند توجه نیروهای ایرانی را از منطقه اصلی پیشروی خود در آینده یعنی منطقه شلمچه به نقاط دیگری متوجه نمایند. بمباران چند دهکده مرزی در غرب و جنوب کشور از خرداد ۱۳۵۸، درگیری‌های پراکنده مرزی از مرداد ۵۹ و حمله به پاسگاه‌های مرزی در منطقه قصرشیرین، هویزه و بستان و ایلام، بمباران مهران، ادعای مالکیت جزایر سه‌گانه تنب بزرگ و کوچک و ابوموسی، تقویت نیروهای عراقی در مرزها و احداث مواضع و راه‌های



ناوبان دوم وظیفه محمد و خشوری



جنگ هشت‌ساله عراق علیه جمهوری اسلامی ایران که از ۳۱ شهریور ۱۳۵۹ آغاز شد، ریشه در اختلافات دو کشور دارد که سابقه آن به دوران حکومت سلسله صفوی مربوط می‌شود. اما اندیشه بلید جنگ عراق علیه ایران برای جداسازی استان خوزستان را اولین بار انگلیسی‌های استعمارگر در سال ۱۳۲۹ شمسی پی‌ریزی کردند که شرایط و زمینه‌های آن ۳۰ سال بعد فراهم شد.

نیروهای بعثی از نیمه دوم فروردین‌ماه سال ۱۳۵۹ در نزدیکی مرز مستقر شدند، اما از نیمه



قدرت‌های جهانی، به‌ویژه ایالات متحده، به صدام حسین کمک کردند. این حمایت‌ها شامل تأمین تسلیحات، اطلاعات نظامی و حتی حمایت‌های مالی بود. ایالات متحده و کشورهای عربی به دلیل نگرانی از گسترش نفوذ ایران پس از انقلاب، به عراق کمک کردند. این حمایت‌ها به صدام حسین جرئت بیشتری داد و او را در تصمیم‌گیری برای حمله به ایران مصمم‌تر کرد.

### تأثیرات اقتصادی

اقتصاد ایران پس از انقلاب دچار مشکلات جدی شد. تحریم‌ها و ناآرامی‌های داخلی، وضعیت اقتصادی را به شدت تحت‌تأثیر قرارداد. صدام حسین بر این باور بود که این شرایط می‌تواند به نفع عراق باشد و او می‌تواند با تصرف مناطق نفت‌خیز ایران، به تقویت اقتصاد عراق کمک کند. این موضوع به‌ویژه درحالی‌که عراق در تلاش بود تا به توسعه اقتصادی و نظامی خود ادامه دهد، اهمیت زیادی داشت.

### نقش ایدئولوژی و ملی‌گرایی

ایدئولوژی‌های ملی‌گرایی و قوم‌گرایی نیز در شکل‌گیری این جنگ نقش داشتند. صدام حسین به‌عنوان یک رهبر عرب، به دنبال تقویت هویت عربی و ملی‌گرایی عربی در برابر ایران بود که به‌عنوان یک کشور غیرعرب و باهویت شیعه شناخته می‌شد. این موضوع باعث شد که صدام حسین به دنبال ایجاد یک جنگ برای دفاع از هویت عربی و مقابله با آنچه که به‌عنوان تهدید ایرانی می‌دید، باشد.

### پیامدهای جنگ

حمله عراق به ایران و آغاز جنگ، به‌سرعت به یکی از خونین‌ترین و طولانی‌ترین جنگ‌های قرن بیستم تبدیل شد. این جنگ تأثیرات عمیق و گسترده‌ای بر هر دو کشور و منطقه گذاشت. میلیون‌ها تلفات انسانی برجای گذاشت و زیرساخت‌های هر دو کشور به شدت آسیب دید. این جنگ همچنین منجر به تغییرات سیاسی و اجتماعی در هر دو کشور شد و تبعات آن هنوز هم در منطقه احساس می‌شود.



حمله صدام به ایران یکی از مهم‌ترین و پیچیده‌ترین رویدادهای تاریخ معاصر خاورمیانه به شمار می‌آید. این جنگ به مدت هشت سال ادامه داشت و تبعات عمیق سیاسی، اجتماعی و اقتصادی برای هر دو کشور و حتی برای منطقه و جهان داشت. برای درک بهتر این رویداد، نیاز است.



به حمله گرفت و امیدوار بود که با یک حمله سریع و غافلگیرکننده، بتواند به پیروزی آسانی دست یابد و به اهداف خود برسد.

### تمایل به قدرت منطقه‌ای

صدام حسین به دنبال افزایش نفوذ و قدرت عراق در منطقه بود. او می‌خواست عراق را به‌عنوان یک قدرت برتر عربی در خاورمیانه معرفی کند و به‌این‌ترتیب، موقعیت خود را در میان کشورهای عربی تقویت کند. باتوجه‌به تغییرات سیاسی در ایران و ضعف نظامی آن در آن زمان، صدام حسین فرصت را مناسب برای اقدام نظامی می‌دید. او بر این باور بود که با تصرف بخشی از خاک ایران، می‌تواند به اهداف سیاسی و اقتصادی خود دست یابد و به‌عنوان یک رهبر قدرتمند در جهان عرب شناخته شود.

### حمایت‌های بین‌المللی

در آن زمان، برخی از کشورهای منطقه و

### اختلافات مرزی

یکی از مهم‌ترین دلایل حمله عراق به ایران، اختلافات مرزی بود. اروندرود که مرز طبیعی بین دو کشور را تشکیل می‌دهد، در طول تاریخ محل منازعات و کشمکش‌های زیادی بوده است. عراق تحت رهبری صدام حسین به دنبال کنترل بیشتری بر این آبراه استراتژیک بود. این آبراه نه تنها برای حمل‌ونقل کالا و نفت اهمیت دارد، بلکه به‌عنوان یک مسیر حیاتی برای تجارت و اقتصاد هر دو کشور محسوب می‌شود. پس از انقلاب اسلامی ایران، عراق نگران بود که تغییرات سیاسی در ایران بر وضعیت و کنترل این آبراه تأثیر بگذارد.

### تغییرات سیاسی در ایران

انقلاب اسلامی ایران در سال ۱۹۷۹ به رهبری امام خمینی، نظام سیاسی کشور را به طور کلی تغییر داد. این انقلاب با شعارهای اسلامی و ضد امپریالیستی خود، نه تنها در ایران، بلکه در کشورهای همسایه و به‌ویژه در عراق، توجهات زیادی را جلب کرد. صدام حسین به‌عنوان رئیس‌جمهور عراق، نگران بود که این انقلاب بتواند الهام‌بخش اقلیت شیعه در عراق و دیگر کشورهای منطقه باشد و به بی‌ثباتی در کشورش منجر شود. او از این می‌ترسید که نارضایتی‌های داخلی و فشارهای اجتماعی به دلیل این انقلاب، باعث تضعیف حکومت او شود. همچنین نگرانی غرب از الهام‌گیری ملت‌های منطقه از انقلاب و نافرمانی از امپال و خواسته‌های غرب و بیرون آمدن از زیر سلطه آمریکا و غرب دیگر دلیل این هجوم نابرابر بود.

### محاسبات نظامی و استراتژیک

عراق در آن زمان به لحاظ نظامی به‌شدت تقویت شده بود و صدام حسین بر این باور بود که ارتش عراق از نظر نظامی قوی‌تر از ایران است. پس از انقلاب اسلامی، ارتش ایران دچار تغییرات عمده‌ای شد و بسیاری از فرماندهان و نیروهای کلیدی آن، به دلیل وابستگی به رژیم پیشین، از ارتش اخراج یا فرار کردند. این امر منجر به تضعیف نیروهای مسلح ایران شد. صدام حسین باتوجه‌به این وضعیت، تصمیم

## روایت پدر شهیدی که سر فرزندش را تقدیم امام حسین(ع) کرد

شهید رمضان پلنگی در جنگ تحمیلی زمانی که به سمت کارخانه نمک در حرکت بود بر اثر شلیک گلوله سر از تنش جدا می‌شود و پیکر بی‌سرش به خانواده‌اش تحویل داده می‌شود؛ حاج عباسعلی پلنگی پدر شهیدان پلنگی پس از دریافت پیکر فرزندش، سر فرزندش را به آقا اباعبدالله الحسین(ع) تقدیم کرد.

**همرزم شهید:** دو سال قبل که برای یادواره شهید، برای انجام مصاحبه نزد پدر شهید رفتم؛ از وی پرسیدم: یادتان می‌آید پیکر بی‌سر پسران برگشت. وی جواب داد: من سر پسر را پس گرفتم. گفتم: چگونه؟ ایشان در جوابش به من فهماند که در عالم معنا سر پسر را به من برگرداندند.

اسماعیل پلنگی فرزند مرحوم حاج عباسعلی پلنگی درباره پدر بزرگوارشان می‌گوید: پدر بزرگوارم از بدو تولد زندگی محقرانه و وضعی داشتند و در زمان قدیم با حمل بار توسط گاری امرار معاش می‌کردند. بدون اغراق وی یک فرد به تمام معنا ولایتی بودند و این ولایتی بودن را به تمام فرزندان سرایت و ما فرزندان نیز در زندگی سرلوحه خودمان قرار دادیم.

پدر، ۵ فرزند ذکور داشتند که دو تن از آنها به درجه رفیع شهادت نائل شدند. پدرم همیشه دوست داشت ما پنج برادر به جبهه برویم و مدام به مادر می‌گفت: اسلام در خطر است، پسرهایم باید به جبهه بروند و از اسلام دفاع کنند. حتی زمانی پیش می‌آمد که سه تا از برادرهایم همزمان در جبهه حضور داشتند. البته خود پدر نیز بعد از شهادت فرزندان، به جبهه رفتند.



# پدر آسمانی

در کون و مکان امیر فرزانه علیست معلوم شود که صاحب خانه علیست

در مخزن لایوت دردانه علیست در کعبه طلوع کرد تا بر همه کس

امروز روز پدر است، روز مردانی که عاشقانه و شجاعانه تا آن سوی مرزها رفتند و با اهدای خون پاک و مقدسشان اجازه ندادند معجز از سر ناموس مسلمانی کشیده شود، پدران شهید آسایش و آرامش خود را فدای آرامش آیندگان کردند چرا که عمق عشق و اندیشه‌شان از عمق اقیانوس‌ها فراتر بود و همچنین است روایت پدران آسمانی سرزمینمان ایران؛ پدران شهید، این آیه‌های صبر و استقامت که نماد زیبای جلوه‌های محبت خداوند در بین ما هستند، چه آنها که آسمانی شده و به فرزندان شهیدشان پیوسته‌اند و چه آنها که ایثار و بزرگ منشی آنها دلیل بودن ماست. روزتان مبارک ای پدران عزیز سرزمین من...





## پدر و پسری که کنار هم شهید شدند!



است و آن شهیدی که درازکش است، پسر است! پدری سر پسر خود را به دامن گرفته بود!

شهیدان اسماعیل زاده در اردیبهشت ۶۲ در عملیات ایذایی والفجر ۶ از جمله رزمندگان دلآوری بودند که مقدمات عملیات غرورآفرین خیبر در جنوب را تدارک دیدند. این رزمندگان اسلام که تعدادشان زیاد هم نبود، با انجام این عملیات دشمن را مشغول کرده و رزمندگان اسلام با انجام عملیاتی موفقیت آمیز خیبر از جنوب، دشمن بعثی را غافلگیر کرده و درهم می‌کوبید. شهیدان اسماعیل زاده در این عملیات با گلوله مستقیم دشمن زبون (تیرخلاص) در آغوش هم به شهادت می‌رسند.

کسی چه می‌دانست تاریخ دوباره در هشت سال دفاع مقدس تکرار شود و پسری سر بر بالین پدرش ۲۵ سال آرام بگیرد و ۲۵ سال این دو شهید گذر زمان را به نظاره بنشینند!

وقتی در احوالات آل الله می‌خواندیم که امام حسین «ع» وقتی بر بالین حضرت علی اکبر «ع» رسید که جان باخته بود، صورت بر چهره خونین او نهاد و دشمن را نفرین کرد: «قتل الله قوما قتلوک» و تکرار می‌کرد که: «علی الدنیا بعدک العفا». و جوانان هاشمی را طلیبد تا پیکر او را به خیمه گاه حمل کنند. حضرت علی اکبر «ع» نزدیک‌ترین شهیدی است که با حضرت امام حسین «علیه السلام» دفن شده است. مزار مطهر او پایین پای ابا عبدالله الحسین «ع» قرار دارد و به همین خاطر ضریح امام، شش گوشه دارد.

و پس از قرن‌ها از واقعه عاشورا، در منطقه چیلات، (جنوب دهلران) پیکر دو شهید پیدا شد. یکی از این شهدا نشسته و با لباس و تجهیزات کامل به دیوار تکیه داده بود، لباس زمستانی هم تنش بود. شهید دیگر لای پتو پیچیده شده بود. معلوم بود که این جنازه درازکش، قبل از شهادت مجروح شده است، اما سر شهید دوم بر روی دامن این شهید بود، یعنی شهید نشسته، سر آن شهید دوم را به دامن گرفته بود. پلاک داشتند. پلاک‌ها را دیدیم که بصورت پشت سر هم است. ۵۵۵ و ۵۵۶! فهمیدیم که آنها با هم پلاک گرفته اند.

معمولاً آنهایی که با هم خیلی رفیق بودند، با هم می‌رفتند پلاک می‌گرفتند. اسامی را جستجو کردیم در کامپیوتر، دیدیم آن شهیدی که نشسته است، پدر

## شهیدی که بعد از شهادت در محضر پدر حاضر می‌شود

امانم نمی‌دهد. به این فکر می‌کنم که حسن حضور در خانواده شهید این است که یقین ما را به این آیه قرآن «وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ» دوچندان می‌کند. دیگر وقت خداحافظی است. چند تا عکس یادگاری با پدر و مادر شهید هربری می‌اندازیم و از آن‌ها می‌خواهیم برای عاقبت‌بخیری ما هم دعا کنند.

تخریبچی شهید حسین هربری با نام جهادی «سیدعمار» در سوم آبان‌ماه سال ۱۳۶۸ در مشهد مقدس به دنیا آمد. او دانشجوی حقوق بود و در متروی مشهد اشتغال داشت. حسین از کودکی در پایگاه بسیج مسجد هجرت حوزه یک عمار حضور و فعالیت داشت. او پیش از آنکه به سوریه اعزام شود در پیامی به دوستانش گفته بود: می‌روم تا انتقام سیلی مادرم را بگیرم. سرانجام این مجاهد نستوه در سن ۲۷ سالگی در کسوت مسئول تخریب لشکر فاطمیون در ۲۲ آبان‌ماه سال ۱۳۹۵ حین پاکسازی شهر حلب به شهادت رسید. مزار پاکش در بهشت رضا (ع) در شهر مشهد قرار دارد.



با همان لبخند همیشگی‌اش جلوی در ایستاده است. یک لحظه به یاد مناجاتم با خدا افتادم. در آن زمان چون از نظر جسمی تحلیل رفته بودم، حسین کمکم کرد و از ساعت ۱۲ تا یک و نیم شب با من صحبت کرد. حسین می‌گفت: درسته من شهید شده‌ام، اما نمرده‌ام. شما چون الان از خدا خواستی خدا به دل شما نگاه کرد، اهل بیت هم ضامن شدند تا من بیایم شما را ببینم. من الان بیش‌تر از زنده بودنم می‌توانم به شما خدمت کنم. الان هم که سال‌ها از آن روز می‌گذرد، قبل از اینکه من و مادرش نیت یا خواسته‌ای را مطرح کنیم، حسینم برایمان انجام می‌دهد. به اینجای مصاحبه که می‌رسیم، اشک

دیدار با خانواده شهدا یکی از برنامه‌های کاری اصحاب رسانه در مشهد مقدس است، اما نمی‌دانستیم از میان خانواده سه شهید مدافع حرم و یک شهید مدافع امنیت، روزی ما کدام خانواده شهید است. حین حرکت در ماشین متوجه می‌شوم قرار است به دیدار خانواده شهید حسین هربری از شهدای جبهه مقاومت برویم. با نگاهی به یکی از عکس‌های شهید، سؤالم را از حاج عباس می‌پرسم؛ سؤالی از جنس عنایت شهید به والدینش بعد از شهادت: ۱۲ روز از شهادت حسین گذشته بود. ماه ربیع الاول سال ۱۳۹۵ بود. به فرزندانم گفتم دیگر بروید و ما را تنها بگذارید. بالاخره ما باید به دنیای بدون حسین عادت کنیم. رفته روی تخت دراز کشیدم، ملافه را هم روی صورتم کشیدم و با خدا درد دل می‌کردم. در حال و هوای خودم بودم که حس کردم اتاق برای لحظه‌ای روشن شد. فکر کردم یکی از بچه‌ها لامپ را روشن کرده است. گفتم: لامپ را خاموش کنید.

یک دفعه صدایی شنیدم که گفت: حسینم بابا جان! ملافه را از صورتم کنار کشیدم. دیدم حسین

## آقرین پسر! روسفیدم کردی

راوی: مادر شهید «سیداحمد ترابی»



می خواهیم با کوچکترین شهید مدافع حرم افغانستان ساکن اصفهان آشنا شویم. او کسی است که نهال تقوای پدر و مادر خود را به ثمر نشاند و آن قدر روح خود را با تقوا و ولایت مداری صیقل داد تا خداوند راه تقرب به خود را به رویش گشود و شهادت در راه خودش را نصیبش کرد.

**مادر شهید:** سال ۹۲ بود که راهی شد و جزو اولین اعزامی‌ها؛ جزو ده‌پانزده نفر اولی که از اصفهان رفتند سوریه! آن موقع‌ها، مدافع حرم شدن مثل الان انقدر علنی و در ملأعام نبود که همه خبردار شوند. برای همین وقتی فهمیدیم رفته سوریه، نمی‌دانستیم باید از کجا و چطور پیگیر او باشیم. به من گفته بود قصد رفتن به سوریه دارد؛ ولی حرفش را زیاد جدی نگرفتم. تا اینکه یک روز از تهران تماس گرفت و خداحافظی کرد؛ البته برادرانش کاملاً بی‌اطلاع بودند و اگر متوجه می‌شدند قطعا به او اجازه رفتن نمی‌دادند.

برای همین به آن‌ها گفته بود برای کار می‌رود تهران! بعدا فهمیدیم «سیدمهدی»، پسرخاله‌اش هم همراه و همسفر او شده است؛ البته خیلی عجیب نبود؛ چون این دو رفاقت زیادی با هم داشتند. مدت‌ها از او بی‌خبر بودیم و تنها سرخ ما برای پیدا کردن سیداحمد، شخصی به نام آقای جوادی بود؛ کسی که در جریان اعزامی‌های فاطمیون به سوریه قرار داشت. او اوایل، جوابمان را درست و حسابی نمی‌داد؛ ولی بعد از مدتی بالاخره به حرف آمد و گفت نگران نباشید، دوره‌اش که تمام شد برمی‌گردد ایران! می‌گفت هم جایش خوب است، هم تخصصش به درد



# مادران اسمی

هرچند نام مادر همزاد مهربانی و عشق و فداکاری است ولی وقتی سخن از مادر شهید به میان می‌آید این زیبایی‌ها دو چندان می‌شود چرا که او اسوه‌ای از فداکاری و عشق را در دامن خویش پرورده است. مادران از ابتدای تولد فرزندشان نگران او هستند؛ نگران اینکه مبادا سرما بخورد، سختی بکشد، گرسنه باشد، آسیب ببیند و حتی نگران اینکه از موضوعی ناراحت باشد. آن‌ها با تمام وجود همیشه در تلاش‌اند تا بتوانند شرایط مناسبی را برای زندگی و رشد فرزند خود فراهم کرده و او را آن‌گونه که می‌خواهند تربیت کنند.

حال چگونه می‌توان به خانه‌ای وارد شد و به یک مادر گفت که دیگر لازم نیست نگران فرزندش باشد؟ چگونه می‌توان به او گفت که نگرانی‌هایش را باید به دل تنگی مبدل کند و حسرت شنیدن مجدد صدای پسرش را بکشد؟ چگونه می‌توان خبر شهادت فرزند را به مادری که تمام جوانی و عمر خود را صرف بزرگ کردن او کرده است، داد؟



اینجا می‌خورد. می‌گفت ما مثل احمد نداریم! با این حال و با وجود تلاش‌های بسیار برای بازگرداندن سیداحمد، کم‌کم قبول کردیم که پای او دیگر به میدان جنگ باز شده و برگرداندنش به ایران به این راحتی‌ها نیست. سیداحمد و سیدمهدی با هم رفتند و با هم برگشتند؛ اما نه یک برگشتن معمولی! خبر شهادتشان را روز

هفتم محرم برای ما آوردند. اول گفتند سیداحمد مجروح شده و سیدمهدی شهید. اما من همان موقع یقین پیدا کردم که هردوشان شهید شده‌اند؛ چون می‌دانستم سیداحمد و سیدمهدی هرجا بودند، با هم بودند. از همان ابتدا سعی می‌کردم به شهادتش فکر نکنم و به هر طریقی که بود آرام باشم؛ اما خدا

صبری در آن لحظات به من داده بود که توانستم با این خبر روبه‌رو بشوم؛ چه زمانی که شنیدم شهید شد و چه زمانی که پیکرش را آوردند. موقعی هم که آوردندش، رفتم سر تابوتش. سلام کردم و گفتم آفرین به پسر! روسفیدم کردی. سلام من را هم به حضرت زینب(س) و حضرت زهرا(س) برسان.

## بچه من مال شما

### روایتی از مادر بزرگوار شهیدان نصرالله، محمد، عبدالحمید و رضا جنیدی:



روایت والدین معظم شهدا به خصوص مادران شهدا، روایتی است از جنس فراق و دل‌تنگی، روایت جدایی جان از بدن، و در این میان مرور خاطرات مادرانی که چند شهید را تقدیم اسلام و انقلاب کردند و پرصلابت و مقتدر در دفاع از ارزش‌ها و این بار سخن از مادر شهیدان عزیز جنیدی است. مادر چهار شهید که در راه اسلام تقدیم شد.

شهیدان جنیدی در خانواده‌ای مجاهد و روحانی متولد می‌شوند. پدر شهدا پس از سال‌ها تحصیل و تدریس در حوزه علمیه قم در سال ۱۳۵۴ به زادگاهش شهرستان پیشوا بازمی‌گردد. ایشان پس از انقلاب به پیشنهاد آیت‌الله محمدی گیلانی و با حکم امام خمینی به امامت جمعه شهرستان رودسر منصوب می‌شود و بعد از رحلت امام هم با حکم مقام معظم رهبری تا پایان عمرش در سال ۱۳۷۷ در این سنگر مقدس خدمت می‌کند.

نصرالله، نخستین شهید خانواده جنیدی در سال ۱۳۵۹ در جبهه آبادان به شهادت می‌رسد. نصرالله جنیدی عضو ستاد جنگ‌های نامنظم شهید چمران بود. رضا، کوچک‌ترین پسر خانواده، از بسیج رودسر به جبهه غرب اعزام می‌رود و در همان اعزام اول به شهادت می‌رسد.

ضدانقلاب با آگاهی از اینکه او فرزند امام‌جمعه است، بر سر تبادیل پیکر او

از نیروهای ایرانی طلب پول می‌کند، اما با مخالفت پدر و مادر شهید روبه‌رو می‌شود. محمد، سومین شهید و پسر ارشد خانواده، به عنوان بسیجی لشکر ۲۷ محمد رسول‌الله (ص) در عملیات خیبر در حالی به شهادت می‌رسد که برادرش عبدالحمید، ناظر شهادتش است و نمی‌تواند پیکر برادرش را به عقب برگرداند. در نهایت، عبدالحمید هم پس از سال‌ها تحمل جراحتهای جنگ، در سال ۱۳۷۹ به جمع برادران شهیدش می‌پیوندد.

#### مادر شهید در مورد این واقعه می‌گوید:

شهید دوم خانواده، آخرین پسر من رضا بود که در سپاه پذیرفته شد و ۴۰ روز در منجیل آموزش دید؛ گفتم مادر، پدر و برادرهایت در جنوب هستند شما هم سعی کن به جنوب بروی؛ گفتم «نمی‌خواهم به هتل بروم بلکه می‌خواهم بجنگم»؛ به همین دلیل

به غرب رفت و در پاک‌سازی روستاهای مریوان به شهادت رسید. بعد از شهادتش کردهای ضدانقلاب ۲۰ هزار تومان پول خواستند تا پیکر رضا را به ما تحویل دهند؛ من هم به بچه‌های سپاه پیغام دادم که بگویید «به شما پول بدهم که باز اسلحه جور کنید و عزیزهای دیگرمان را بکشید. بچه من مال شما» که بعد از ۱۳ ماه در سال ۶۳ در مرحله پاکسازی که رزمندگان گرد مسلمان انجام دادند، پیکر رضا را آوردند در حالی که چند پاره استخوان و بادگیر و پلاکش بیشتر نبود.

#### نصرالله، سومین فرزند من و نخستین شهید خانواده

مادر شهیدان جنیدی در خصوص فرزندان شهیدش گفت: نصرالله سومین فرزند من و نخستین شهید خانواده بود که ۲۰ سال داشت و وقتی جنگ آغاز شد خواب و خوراک نداشت؛ نصرالله دوره جنگ‌های چریکی را دید و در گروه شهید چمران بود که در کنار کرخه به شهادت رسید. پیکر نصرالله را ۵۵ روز بعد از شهادتش به خانه آوردند. محمد هم در آغوش برادرش در جزیره مجنون به شهادت رسید که ۱۴ سال پیکرش مفقود بود. حاج‌عبدالحمید هم در همین منطقه شیمیایی شد و بعد از شهادت محمد دچار موج‌گرفتگی شده و در سال ۸۸ به شهادت رسید.



ستوان یکم وظیفه شهید عبدالحمید انشایی یکی از سربازان پرافتخار ارتش جمهوری اسلامی ایران است که ۱۴ تیرماه سال ۱۳۳۶ در شهرستان فسا از توابع استان فارس و در یک خانواده با سطح درآمد معمولی چشم به جهان گشود. وجود پدر بزرگش مرحوم شیخ احمد علی انشایی باعث شده بود تا فضای خانواده آن‌ها معنوی باشد و او نیز در همین فضا رشد کرد. او بسیار به علم و دانش علاقمند بود و به همین دلیل هم به سرعت توانست تحصیلات ابتدایی، راهنمایی و دبیرستان را در شهرستان فسا به پایان برساند.

او به فراگیری علوم اسلامی نیز علاقه بسیاری نشان داد و آیات قرآن کریم را با تجوید و صوت زیبایی قرائت می‌کرد و در معنی و تفسیر موضوعی آیات شریفه تا حد زیادی تسلط داشت به طوری که اغلب اوقات خود را در خواندن، مطالعه و تفسیر قرآن می‌گذراند. عبدالحمید پس از اخذ دیپلم ریاضی از دبیرستان حکمت فسا وارد مدرسه عالی مدیریت و حسابداری (کوروش) اصفهان شد. پس از یک سال از طرف دانشگاه اصفهان به عنوان دانشجوی، وارد دانشکده آمار و اقتصاد شد. این دوران هم زمان بود با اوج گیری تظاهرات مردم علیه رژیم ستمشاهی، وی نیز همراه دیگر دانشجویان در تجمعات و پخش اعلامیه‌ها شرکت داشت و بارها مورد آزار و اذیت رژیم قرار گرفته بود ولی از کسی باکی نداشت.

او پس از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی به صورت رسمی عضو دانشجویان پیرو خط امام شد و در ۶ خرداد سال ۵۹ با اخذ گواهینامه کارشناسی از دانشکده کار و اقتصاد دانشگاه اصفهان فارغ التحصیل شد. روزهای فارغ التحصیلی وی با حمله رژیم بعثی به کشورمان همراه شده بود و همه باید برای دفاع از کشور پیش قدم می‌شدند، عبدالحمید نیز به همراه سایر دوستان و همکلاسی‌ها و فارغ التحصیلان آماده خدمت به اسلام شد.

عبدالحمید در همان سال به اتفاق تعدادی از هم دوره ای های زمان دانشجویی، برای خدمت مقدس سربازی در مرکز پیاده شیراز مشغول انجام وظیفه شد، پس از دوره آموزش



## به مادرم بگوید شیاکوه لرزید ولی انشایی نلرزید

جنگ تحمیلی برهه‌ای درخشان در تاریخ ایران است که در آن بسیاری از استعدادهاى این مرز و بوم شناخته شد. این استعدادها در جنگ تحمیلی و دفاع از خاک کشورمان شکوفا شد و به منصفه ظهور رسید. یکی از نیروهای مسلح کشورمان که نقش مهمی در جلوگیری از پیشروی و توقف رژیم بعثی به خاک کشورمان داشت، ارتش جمهوری اسلامی ایران و شهدای آن بودند؛ یکی از این شهدا، شهید عبدالحمید انشایی بود که در ادامه با زندگی نامه او آشنا می‌شویم.



که خودش ایستاده. پرسیدم، این محل دیدبانی خودت است؟ پاسخ داد دیگر نیست دشمن به آن رسیده، بزنید.»

در لحظات آخر ناگهان بی‌سیم به صدا در آمد، صدای عبدالحمید بود، بی‌سیمچی صدا زد: «حمید جان به گوشم». صدای غرش توپ و سوت خمپاره‌ها با صدای عبدالحمید در آمیخته بود: «از قول من به امام و مادرم بگویید شیاکوه لرزید، ولی انشایی نلرزید.»

فرمانده پشت بی‌سیم صدا زد: «انشایی، انشایی، جواب بده!»  
اما دیگر صدایی نیامد...

### شهادت دیده‌بانی که چشم رزمندگان اسلام علیه دشمن بعثی بود

۱۵ دی ماه سال ۱۳۶۰ بود که شهید عبدالحمید انشایی در عملیات آزاد سازی ارتفاعات سر به فلک کشیده شیاکوه با کفار بعثی درگیر شد و پس از یک نبرد تن به تن، جان به جان آفرین تسلیم، و مردانه به شهادت رسید. پیکر پاک شهید انشایی پس از ماه‌ها ماندن در منطقه شیاکوه، به زادگاهش منتقل شد و در جوار یاران آرامید. سال‌ها بعد ناو سروان «مسعود انشایی» برادر عبدالحمید نیز راه شهدا را ادامه داد و در سال ۱۳۶۷ در نبرد ناوچه جوشن با هواپیماهای شیطان بزرگ به شهادت رسید. این دومین هدیه خانواده انشایی به انقلاب اسلامی بود.

رهبر کبیر انقلاب اسلامی حضرت امام خمینی (قدس سره)، در سخنان گهرباری در سال ۱۳۶۰ پس از دریافت پیام این افسر رشید نیروهای ارتش جمهوری اسلام ایران فرمودند: «در صدر اسلام هم از این افسرها بوده است، مثل انشایی‌ها».

لازم به ذکر است فیلم سینمایی «دیده‌بان» از ابراهیم حاتمی کیا در حقیقت راوی ساعت‌های پایانی زندگی شهید عبدالحمید انشایی و شهدایی از این دست است که با نگاهی مسئولانه از جاذبه‌های دنیوی عبور می‌کنند و با انتخاب خود موقعیتی که در آن مستقر هستند را به واحد توپخانه خودی اعلام می‌کنند تا از پیشروی دشمن در منطقه جلوگیری کنند.

شهید گرای دشمن را به توپخانه ارسال می‌کرد و با بی‌سیم موقعیت دشمن را اطلاع می‌داد و توپخانه نیز انجام وظیفه می‌کرد. او در مدتی که در گیلانغرب حضور داشت دو نامه به خانواده نوشت، در هر کدام مقداری پول از حقوق سربازی خود گذاشت و سفارش کرد که به فقرای محل بدهند.



به خانواده نوشت، در هر کدام مقداری پول از حقوق سربازی خود گذاشت و سفارش کرد که به فقرای محل بدهند. در این زمان دشمن دوباره تحرکات خود را برای باز پس‌گیری مناطق آزاد شده آغاز کرده بود و با چندین برابر نیروهای اسلام در حال پیشروی بود؛ درگیری‌ها سخت و آتش‌سنگین دشمن سبب شهادت بسیاری از رزمنده‌ها شد. به رغم تلاش یگان‌های مختلف تیپ ۵۸ ذوالفقار و گردان ۱۹۱ پیاده شیراز به دلیل آتش‌سنگین دشمن، سقوط نزدیک بود.

در این زمان دشمن فشار خود را بر نیروهای خودی بیشتر کرده بود و هر لحظه حفظ این ارتفاعات سخت‌تر می‌شد، رزمنده‌ها به شهادت رسیده بودند، حلقه محاصره دشمن تنگ‌تر می‌شد، گرای ستون‌های دشمن در حال ارسال بود، دستور رسید که عبدالحمید به عقب بازگردد، اما او ماند. او زخمی شده بود، اما هنوز جان داشت؛ او بر روی شیاکوه ایستاد؛ گرای دشمن همچنان ارسال می‌شد، هم‌رمز او می‌گوید: «فهمیدم که گرایی که می‌دهد همان جایی است

به درجه ستوان دومی نائل شد و به گردان ۱۹۱ پیاده همان مرکز پیوست. در این ایام با توجه به تهاجم وسیع دشمن بعثی عراق به میهن اسلامی، داوطلبانه در قالب یگان مربوطه عازم جبهه‌های نبرد در مناطق مرزی خوزستان شد.

### شیاکوه و خاطره‌ای که از یک ارتشی در خاطرش باقی ماند

اوایل سال ۱۳۶۰ بود که دشمن توانسته بود تا با تسلط بر ارتفاعات اطراف و راه‌های منتهی به شهر، فشار زیادی را بر رزمندگان اسلام وارد کند. این جا بود که فرماندهان نیروی زمینی ارتش به دنبال طرحی بودند تا ارتفاعات مشرف به شهر و راه‌های اطراف را از دشمن باز پس بگیرند. یکی از این ارتفاعات مهم که نقش راهبردی در جبهه غربی داشت ارتفاعات «شیاکوه» بود.

طراحی‌های فرماندهان نیروی زمینی بالاخره در ۲۰ آذر ماه جواب داد و تیپ عملیاتی ۵۸ ذوالفقار طرح عملیاتی با نام ذوالفقار را تهیه کرد، در این طرح برای اولین بار در منطقه غرب، هدف در عمق ۱۰ کیلومتری پشت دشمن انتخاب شد. همین زمان بود که عملیات «مطلع‌الفجر» در روز مقرر در مناطق شیاکوه، چرمیان، تنگه قاسم‌آباد و دشت گیلان غرب با هدایت قرارگاه مقدم نیروی زمینی با رمز یا مهدی ادرکنی (عج) آغاز شد. یکی از نکات جالب و مهم در این عملیات تلفات بسیار بالای دشمن بود، دشمن پس از گذشت ۲۷ روز از آغاز عملیات تلفات سنگینی را متحمل شد که ۷۰۰ کشته و ۱۴۰ اسیر نمونه‌ای از این تلفات بود.

### چرا ارتفاعات شیاکوه اهمیت داشت؟

منطقه شیاکوه ارتفاعاتی در منطقه مرزی ایران و عراق است که تسلط بر آن برای دو طرف درگیر در جنگ حائز اهمیت بود و شهید عبدالحمید انشایی هم دیده‌بان آن بود. شهید گرای دشمن را به توپخانه ارسال می‌کرد و با بی‌سیم موقعیت دشمن را اطلاع می‌داد و توپخانه نیز انجام وظیفه می‌کرد. او در مدتی که در گیلانغرب حضور داشت دو نامه

روزبه قمصری

ترور ۱۷ هزار بیگناه

حال زمانی موضوع جالبتر می‌شود که به این موضوع توجه کنیم که یکی از سایت‌ها و کانال‌های تلگرامی وابسته به گروهک تروریستی منافقین در یکی از مطالبی که منتشر کردند برای نخستین بار مسئولیت کشتار ۱۷ هزار نفر از مردم کشورمان را برعهده گرفتند. امری که موجب می‌شود تا بیش از پیش در نزد مردم کشور و نهادهای حقوق بشری داخلی و بین‌المللی به عنوان یک گروه تروریستی معرفی شوند.

البته در حد و حصر وقاحت و بی‌شرمی گروه تروریستی منافقین هیچ شک و تردیدی نیست، اما بی‌مایه‌گی و پست فطرتی آن‌ها زمانی ذات‌پلید و ننگین آن‌ها را نمایان می‌کند که بدانیم آن‌ها مدعی شدند تمامی این ۱۷ هزار نفری را که به شهادت رساندند از عوامل و وابستگان حکومت جمهوری اسلامی ایران بوده و عضو سپاه و بسیج بودند. این در حالی است که اسناد و مدارک تاریخی چیز دیگری را بیان می‌کنند و آن مدارک نشان‌دهنده عملیات‌های ترور کور و بی‌هدف توسط عوامل و عناصر منافقین در کوچه‌ها و خیابان‌های سطح کشور است.

منافقین و همکاری با صدام

اما منفرود بودن گروهک تروریستی منافقین و نفرت بی‌حد و حصر مردم ایران از آن‌ها زمانی به اوج و نهایت خود رسید که آن‌ها در جریان تجاوز نظامی عراق علیه ایران در کنار صدام جنایتکار قرار گرفتند و در طول هشت سال جنگ کمک‌ها و خدمات فراوانی را به او و ارتش متجاوز او انجام دادند. منافقین حتی پای خود را از این هم فراتر گذاشتند در انتهای جنگ و زمانی که دو طرف برای صلح آماده می‌شدند با کمک صدام و در قالب عملیات به زعم خود «فروغ جاویدان» خاک پاک کشور را مورد هجوم وحشیانه و غافلگیرانه خود قرار دادند. البته این خیانت آن‌ها همانند تمامی اقدامات مذبحانه‌ای که این گروه تروریستی در



# ۱۷ هزار ترور کارنامه سیاه منافقین

گروهک تروریستی منافقین از ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی در ایران تا امروز ظلم‌ها و جنایات فراوانی را در حق مردم و ملت ایران انجام داده به صورتی که کشتار ۱۷ هزار نفر از مردم کشور تنها بخشی از کارنامه سیاه و ننگین منافقین است.

گروهک تروریستی منافقین که در قبل و ابتدای دوران پیروزی انقلاب اسلامی در ایران با نام مجاهدین خلق تاسیس شد و فعالیت‌های خود را آغاز کرد، هنوز زمان چندان از پیروزی انقلاب اسلامی و سلطنت پهلوی نگذشته بود که خوی آمریکایی و منافقانه خود را نشان دادند و با در پیش گرفتن راه و روشی متفاوت و حتی متضاد با مبانی و ارزش‌هایی که انقلاب اسلامی ایران بر اساس آن شکل گرفت و به پیروزی رسید به دشمن شماره یک ملت ایران تبدیل شدند. گروهک تروریستی منافقین که در روزها و حتی ماه‌های ابتدایی پیروزی انقلاب اسلامی در ایران با عنوان مجاهدین خلق به ظاهر داعیه‌دار مبارزه با رژیم طاغوت بود بعد از اینکه به اهداف و برنامه‌های پنهان و شیطانی خود از سهم‌خواهی از پیروزی انقلاب اسلامی در ایران دست پیدا نکرد دست به کشتار و ترور مردم بی‌گناه کشور آن هم در کوچه‌ها و خیابان‌ها کردند.

بر این اساس می‌توان با قاطعیت گفت که یکی از ننگین‌ترین و سیاه‌ترین بخش کارنامه عملکرد منافقین عملیات‌های تروریستی کور و بی‌هدف آن‌ها است که نتیجه‌ای جز به شهادت رساندن هزاران نفر از مردان، زنان و کودکان و زخمی و مجروح کردن تعداد بی‌شماری از مردم کشورمان دربر نداشته است. در حقیقت همین یک مورد کافی است که این گروه تروریستی برای همیشه در لیست گروه‌های تروریستی قرار گرفته و تا ابد از چشمان مردم کشورمان بیفتند.





حکومت پهلوی تشکیل شد، بعد از پیروزی انقلاب اسلامی عملاً مقابل انقلاب ایستاد، در سال ۱۳۶۰ به دنبال سه سال درگیری، بالاخره مثنی مسلحانه را بر ضد نظام جمهوری اسلامی و به منظور سرنگونی سریع آن برگزید. در پی ترورهای گسترده این فرقه، سران سازمان به فرانسه و سپس در زمان جنگ، به عراق پناهنده شدند و در راستای سیاست‌های دولت متخاصم عراق و بر ضد منافع مردم ایران قرار گرفتند. به دنبال شکست‌های پی در پی در استراتژی‌های اعلام‌شده، بحث‌های جدیدی به نام انقلاب ایدئولوژیک به راه افتاد که سرآغاز آن ازدواج مسعود رجوی و مریم قجر عضدانلو همسر مهدی ابریشمی بود.

از سال ۱۳۶۴ به بعد این سازمان سیاسی-نظامی عملاً به یک فرقه تروریستی تبدیل شد و تاکنون حدود ۱۷ هزار نفر در ایران قربانی اهداف تروریستی آنان شده‌اند؛ فرقه‌ای که اکثر فرماندهان آن زن هستند. سازمان منافقین در سال ۱۳۶۸ به طور محرمانه و گسترده، اعضای خود را مجبور به طلاق‌های ایدئولوژیک کرد، به این معنا که همه اعضا باید برای همیشه حق ازدواج را از خود سلب کنند و در صورت داشتن همسر، با نهایت تنفر از هم جدا شوند، اما ماجرای ازدواج‌ها و طلاق‌های اجباری تنها برشی کوتاه از ظلم و تعدی گروهک منافقین به زنان است.

برابری و حمایت از حقوق زنان بود، اما گروهک منافقین پس از جذب زنان در ساختار خود، بیش از هر نظام برده‌داری زنان را مورد استثمار قرار دادند تا جایی که در این تشکیلات علاوه بر گرفتن حق ازدواج از زنان و طلاق‌های اجباری و گرفتن فرزندان‌شان، با خارج کردن رحم زنان و عقیم‌سازی آنان، حداقل حقوق انسانی را از زنان گرفتار در این تشکیلات سلب می‌کردند. هر چند تمامی افرادی که اغوا شدند و به گروهک منافقین پیوستند با سرنوشتی تلخ و تأمل‌برانگیز مواجه شدند، اما این گروهک که بیشتر به یک فرقه انحرافی شباهت دارد تا یک ساختار تشکیلاتی و سیاسی، بیشترین آسیب را به زنان زد و این رفتارهای ظالمانه و اغواگری‌ها همچنان ادامه دارد. شعارهای اغواکننده و فعالیت‌های به ظاهر ایدئولوژیک خط مشی آغازین سازمان مجاهدین خلق بود و تحت پوشش همین شعارها در دوران مبارزات ستم‌شاهی، این گروهک هم به عنوان یکی از گروه‌های مبارزه با رژیم پهلوی توانست برخی از جوانان را به خود جذب کند. در ادامه، اما رفته‌رفته انحرافات این فرقه خودنمایی کرد و این گروهک در مقابل انقلاب و نظام جمهوری اسلامی قرار گرفت و بدترین جنایت‌ها را در طول تاریخ کشورمان علیه مردم ایران رقم زدند، از تشکیل تا تقابل با نظام سازمان مجاهدین خلق که در سال ۱۳۴۴ با هدف براندازی

طول سال‌های اخیر علیه مردم و ملت شرف و شهادت طلب ایران انجام داده و به شکست هم انجامیده با شکست بسیار سختی روبرو شد و آن‌ها با برجای گذاشتن تلفات و خسارات بسیار سنگین مجبور به فرار و عقب نشینی از خاک کشور شدند و این اقدام نابردانه و جنایتکارانه آن‌ها موجب شد تا برای همیشه در نزد مردم ایران منفور شوند.

بعد از اغتشاشات سال‌های اخیر در سطح کشور که به حمایت و پشتیبانی عوامل خودفروخته داخلی و تروریست‌های خارجی رقم خود، بازهم مشاهده می‌کنیم که منافقین، این گروه تروریستی منفور فرصت را مناسب دیده و به دنبال معرفی خود به عنوان جایگزینی برای نظام فعلی حاکم بر کشور هستند.

در پایان باید گفت با توجه به تمامی موضوعات و مسائل گفته شده، گروه تروریستی منافقین آنقدر در میان اقشار مختلف مردم ایران از مرد و زن گرفته و کودکان و نوجوان و افراد سالخورده منفور هستند که نه تنها امروز بلکه تا همیشه همیشه هیچ جایگاهی در فکر و ذهن ملت بزرگ و شریف ایران نداشته و در آینده هم نخواهند داشت.

### مرگ زنانگی زنان زیر یوغ منافقین

عشق ورزیدن، ازدواج و مادر شدن زیباترین احساساتی است که یک زن در طول عمر خود تجربه می‌کند و از حقوق اولیه و مسلم اوست؛ حقوقی که گروهک منافقین از زنان عضو خود می‌گرفت! در طول تاریخ هرگاه شعار حمایت از حقوق زنان و برابری جنسیتی به میان آمده است، در لوای همین شعارهای رنگارنگ بالاترین ظلم‌ها به زنان را شاهد بوده‌ایم و تلاش شده است با گرفتن زنانگی زنان، آنان را ابزاری برای پیشبرد اهداف و مطامح خود قرار دهند. حالا چه جنبش فمینیسم باشد و چه نحله منافقینی که خودشان نام «مجاهدین خلق» را برای خود برگزیدند؛ گروهکی که در ابتدای تشکیل هیچ زنی را در ساختار تشکیلاتی خود نمی‌پذیرفت، اما بعدها برای پیشبرد کارهای تشکیلاتی‌شان و راه‌اندازی خانه‌های تیمی، زنان را هم وارد گروهک خود کردند. این جذب و ساماندهی هر چند با شعارهای



## احکام سربازی بر اساس استفتائات رهبر معظم انقلاب اسلامی

وظیفه رانندگی به او محول می‌شود مثل سربازانی که وظیفه رانندگی در پادگان‌ها و پاسگاه‌ها و غیر آن‌ها بر عهده می‌گیرند، آیا این افراد حکم مسافر را دارند یا آن‌ها که واجب است نماز خود را تمام خوانده و روزه بگیرند؟  
**جواب:** اگر از نظر عرف، رانندگی ماشین در آن مدت موقت شغل آنها محسوب شود، حکم سایر رانندگان را خواهند داشت.

### حکم ادای نذر در خدمت سربازی

**سوال:** نذر کردم برای خدا که اگر اتفاق خوبی در زندگی ام ایجاد شود، هفت جزء قرآن را تا زمان معینی حفظ کنم. به خاطر خدمت سربازی و عدم آمادگی و شرایط روحی نتوانستم به نذر عمل کنم. تکلیف چیست؟  
**جواب:** اگر در نذر، عبارت مذکور در سؤال را به زبان گفته اید، بنابر احتیاط واجب باید به نذرتان عمل می‌کردید و اگر امکان این کار وجود داشت و به نذر عمل نکرده باشید، بنا بر احتیاط واجب باید کفاره بدهید. کفاره عمل نکردن به نذر، اطعام ده فقیر و یا پوشاندن آنهاست و در صورتی که نتوانید، باید سه روز روزه بگیرید که بنابر احتیاط پشت سر هم باشد.

اقامت ده روز کنند تا نمازشان تمام و روزه آنها صحیح باشد؟ و اگر قصد ماندن کمتر از ده روز را داشته باشند، نماز و روزه آنها چه حکمی دارد؟  
**جواب:** در فرض سوال نماز ایشان در آن شهر تمام و روزه شان صحیح است.

### حکم غسل در سربازی

**سوال:** سربازی هستم که در یکی از پادگان‌ها خدمت می‌کنم، با توجه به اینکه برای ما استحمام محدودیت دارد حدود شش روز با عذر شرعی و تیمم نماز را به جا آوردم، آیا نماز من صحیح است یا نه؟

**جواب:** با توجه به اینکه برای غسل حتما لازم نیست از حمام استفاده شود بلکه می‌توان با یک پارچ آب سر و گردن، بعد طرف راست و بعد طرف چپ بدن را غسل داد؛ اگر واقعا آبی برای غسل نبوده یا برای غسل وقت کافی نبوده، تیمم صحیح و نماز با آن هم بی اشکال است و الا کافی نیست.

### حکم نماز و روزه راننده سرباز

**سوال:** کسی که رانندگی ماشین شغل ثابت و دائمی او نیست، ولی برای مدت کوتاهی

تدوین: محسن فتیحی از زنجان

گردآوری شده از: پایگاه اطلاع رسانی دفتر مقام معظم رهبری

### حکم نماز و روزه سربازی که هر روز به محل خدمت تردد می‌کند

**سوال:** حکم نماز و روزه کسی که سرباز است و هر روز به فاصله حدود ۳۳ کیلومتری محل زندگی خود می‌رود و بعد از ظهر بر می‌گردد چیست؟

**جواب:** اگر رفت و آمدش حداقل سه ماه - غیر از روزه‌های تعطیل - ادامه دارد، نمازش در مبدأ و مقصد و بین راه، در سفرهای مربوط به خدمت سربازی یا کارش، تمام و روزه‌اش صحیح است.

### حکم نماز و روزه سربازان غیربومی

**سوال:** نماز و روزه کسانی که به مدت معینی بیش از یک سال در شهری برای کار اقامت می‌کنند و یا سربازانی که به مدت یک یا دو سال برای انجام خدمات سربازی در شهری می‌مانند، چیست؟ آیا بعد از هر سفری باید قصد



## حکم امانت تحویل گرفته در سربازی

**سوال:** در دورانی خدمت سربازی لوازمی را از ارتش برای استفاده شخصی تحویل گرفتم، ولی بعد از پایان مدت خدمت آنها را تحویل ندادم. در حال حاضر وظیفه من نسبت به آنها چیست؟ آیا ریختن پول آنها به خزانه عمومی بانک مرکزی کفایت نمی‌کند؟

**جواب:** اگر اشیایی که از ارتش گرفته اید به عنوان عاریه بوده، واجب است عین آنها را در صورتی که موجود باشند به مرکز خدمت خود برگردانید و اگر در اثر تعدی یا تفریط شما در حفظ آنها هر چند بر اثر تأخیر در بازگرداندن از بین رفته باشند، باید مثل یا قیمت آنها را به ارتش بدهید و در غیر این صورت چیزی بر عهده شما نیست.

## حکم قضای روزه سال گذشته دوران سربازی

**سوال:** شخصی مشغول انجام خدمت سربازی است و به علت مسافرت و حضور در محل خدمت، نمی‌تواند روزه ماه رمضان سال گذشته را بگیرد، و هنگام حلول ماه رمضان امسال نیز در محل خدمت است و احتمال دارد که باز هم نتواند روزه بگیرد، اگر پس از پایان دوره خدمت سربازی بخواهد روزه این دو ماه را قضا نماید، آیا کفاره هم بر او واجب است یا خیر؟

**جواب:** صرف حضور در محل خدمت، مجوز افطار روزه نیست، و اگر شرایط وجوب روزه موجود باشد باید روزه بگیرد، و الا قضا و کفاره بر او واجب می‌شود و اگر تا ماه رمضان آینده قضای روزه را به جا نیاورد تأخیر را نیز باید بپردازد، اما اگر در محل خدمت، شرایط وجوب روزه موجود نباشد و بر اثر عذر مسافرت، روزه ماه رمضان از او فوت شده و آن عذر تا ماه رمضان سال آینده استمرار داشته، فقط قضای آن بر او واجب است و کفاره تأخیر واجب نیست.

## حکم رفت و آمد با اقوام بی‌حجاب

**سوال:** اقوام و بستگانی که حجاب و پوشش موی سر را در مهمانی‌ها رعایت نمی‌کنند، آیا معاشرت و رفت و آمد با چنین اقوامی جایز است؟ آیا تفاوتی بین زنان ارحام نسبی و سببی



**سوال:** بازی مافیا که حاوی دروغ و دروغ‌گویی می‌باشد، چه حکمی دارد؟

**جواب:** اگر مفسده‌ای (مانند ترویج یا عادت به دروغ‌گویی) نداشته باشد، فی‌نفسه اشکال ندارد.

**سوال:** بازی با پاسور از طریق کامپیوتر و موبایل به صورت انفرادی، چه حکمی دارد؟

**جواب:** اگر بازی بین دو نفر باشد حکم بازی با آلات قمار را دارد و اگر به تنهایی بازی می‌کند در صورتی که مفسده‌ای بر آن مترتب نباشد، اشکال ندارد.

### در این زمینه وجود دارد؟

**جواب:** در هر صورت باید در معاشرت و نگاه به نامحرم ضوابط شرعی مراعات شود و اگر از زنانی باشند که نهی از منکر را نمی‌پذیرند و به آن توجه نمی‌کنند، بنا بر احتیاط واجب باید از نگاه عمدی به آن‌ها خودداری کنید. توجه داشته باشید، برای صلح رحم می‌توانید با تلفن و امثال آن، احوال‌پرسی کنید.

## احکام بازی‌ها

**سوال:** بازی مافیا که حاوی دروغ و دروغ‌گویی می‌باشد، چه حکمی دارد؟

**جواب:** اگر مفسده‌ای (مانند ترویج یا عادت به دروغ‌گویی) نداشته باشد، فی‌نفسه اشکال ندارد.



**سوال:** بازی با پاسور از طریق کامپیوتر و موبایل به صورت انفرادی، چه حکمی دارد؟

**جواب:** اگر بازی بین دو نفر باشد حکم بازی با آلات قمار را دارد و اگر به تنهایی بازی می‌کند در صورتی که مفسده‌ای بر آن مترتب نباشد، اشکال ندارد.

**سوال:** آیا بازی حکم جایز است؟ (کسی با قرعه، حاکم و دیگری محکوم می‌شود؛ حاکم دستور می‌دهد و محکوم، ملزم به انجام است.)

**جواب:** صرف قرعه کشی و تعیین حاکم در فرض سؤال اگر همراه با بُرد و باخت مالی بین بازیکنان نباشد، فی‌نفسه اشکال ندارد؛ البته محکوم، الزام شرعی به انجام دستور حاکم ندارد.

## احکام شرط‌بندی

**سوال:** آیا شرط بندی در غیر مسابقه هم حرام است؟ مثلاً گفته شود که اگر این مطلب علمی که می‌گویی اشتباه بود، باید برای من فلان چیز را بخری.

**جواب:** عمل مذکور حرام نیست؛ ولی الزامی بر پرداخت ندارد و نمی‌توان بدون رضایت او مالی از او دریافت کرد.

**سوال:** آیا در هنگام بازی می‌توان شرط کرد، اگر فلانی برنده شود، باید بقیه را مهمان کند؟

**جواب:** چنانچه با رضایت و به شکل دوستانه انجام شود، اشکال ندارد ولی اگر در بازی شرط شود که بازنده این کار را انجام دهد، جایز نیست.

**سوال:** آیا شرکت در دگه‌های شانس در شهرسازی و پرداخت پول، جایز است؟

اگر فرد با پرتاب توپ به هدف زد، پول یا کالا برنده می‌شود و تا چندین مرحله شانس خود را امتحان می‌کند و برخی از این طریق برنده و عده‌ای بازنده و متضرر می‌شوند. آیا این نوع بازی، برد و باخت و قمار به شمار می‌آید؟

**جواب:** اگر از بازنده چیزی بگیرند تا به برنده بدهند، قمار و حرام است؛ لکن اگر مبلغ را به عنوان حق الزحمه یا شرط شرکت در مسابقه دریافت کنند و بعد از مالک شدن آن پول، با مال خود جایزه بدهند، چنانچه منع قانونی نداشته باشد، شرعاً اشکال ندارد.

# اخبار مربوط به حوزه خدمت وظیفه عمومی

## اطلاعیه در خصوص برگزاری دومین دوره مسابقات مهارتی

### کارکنان وظیفه نیروهای مسلح در سال ۱۴۰۳



عناوین رشته‌های مسابقات:

ردیف	عنوان رشته مهارت	ردیف	عنوان رشته مهارت
۱	آمادگی جسمانی	۱۱	تعمیرکار خودروی سبک
۲	حفاظت فیزیکی	۱۲	تعمیرکار برق خودرو
۳	کمک‌های اولیه و آمادگی در برابر مخاطرات	۱۳	سرویس‌کار خودرو
۴	برنامه‌نویسی پایتون	۱۴	تعمیرکار آبگرم کن دیواری و پکیج
۵	برنامه‌نویسی توسعه‌دهنده web PHP	۱۵	نصاب و تعمیرکار کولرهای گازی پنجره‌ای و اسپلیت
۶	برنامه‌نویسی معماری (AutoCAD)	۱۶	درب و پنجره ساز پروفیل آهنی
۷	عکاسی دیجیتال	۱۷	آرایشگری مردانه
۸	تعمیر سخت‌افزار تلفن همراه	۱۸	خیاطی مردانه (شلوار دوزی)
۹	تعمیر و نصب دوربین مداربسته	۱۹	نانوایی سنتی لواشی
۱۰	برق‌کار ساختمان	۲۰	آشپزی سنتی

تدوین: پاسدار جعفر منتظر

اداره سرباز معاونت نیروی انسانی سپاه

برگزاری رقابت میان کارکنان وظیفه دارای مهارت و مهارت آموخته در نیروهای مسلح در تخصص‌های گوناگون، موجب شناسایی و کشف استعدادهای برتر و نخبگان مهارتی شده و اهمیت فراگیری آموزش‌های مهارتی و رفع نواقص موجود آموزشی را تأکید نموده و ارتقاء فرهنگ مهارت‌آموزی و افزایش شایستگی‌ها و توانمندی‌های مهارتی را برای شاغلین یا متقاضیان شغل در این حوزه موجب می‌گردد. در این راستا دومین دوره این مسابقات در قالب یک رویداد رقابتی مهارت محور به صورت چهار مرحله‌ای در سال ۱۴۰۳:

- سطح شهرستانی

- سطح استانی

- سطح سازمانی سپاه

- سطح کشوری (نیروهای مسلح)

جهت کارکنان وظیفه ماهر سازمان‌های نیروهای مسلح با همکاری سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای و جمعیت هلال احمر برگزار می‌گردد.

#### این مسابقات به منظور:

- بهره‌گیری از مهارت آموختگان برتر در طول خدمت دوره ضرورت.
- ایجاد نشاط و افزایش جذابیت دوره خدمت ضرورت.
- افزایش انگیزه، مهارت و خلاقیت در کارکنان وظیفه دارای مهارت.
- ایجاد فرصت مناسب برای شکوفایی مهارت‌ها و افزایش نرخ اشتغال پذیری کارکنان وظیفه.
- افزایش اعتبار خدمت مقدس سربازی در جامعه.



## مشوقها و جوایز

**الف) نفرات برتر کارکنان وظیفه:** به منظور ایجاد جذابیت در مسابقات و تکوین نشاط و

بالندگی و افزایش سطح مهارت در بین کارکنان وظیفه؛ مشوقهای زیر برای برگزیدگان این دوره از مسابقات، به نفرات اول تا سوم برابر جدول شماره (۷) تعلق می‌گیرد.

### برنامه زمان بندی برگزاری مسابقات: جدول شماره (۱)

ردیف	عنوان	از تاریخ	تا تاریخ
۱	اطلاع رسانی و ثبت نام	۱۴۰۳/۴/۱۶	۱۴۰۳/۴/۳۱
۲	برگزاری مرحله انتخابی شهرستانی	۱۴۰۳/۵/۱	۱۴۰۳/۵/۱۰
۳	برگزاری مسابقه مرحله استانی سازمان‌های سپاه و فراجا (بخش انتخابی، افتتاحیه، اردوی آمادگی و مسابقه استانی)	۱۴۰۳/۵/۱۳	۱۴۰۳/۵/۱۸
۴	برگزاری مسابقه مرحله استانی هریک از سازمان‌های آجا، ودجا و ستادکل (بخش انتخابی، افتتاحیه، اردوی آمادگی، مسابقه استانی و اختتامیه برای تجلیل از نفرات برتر)	۱۴۰۳/۵/۲۰	۱۴۰۳/۵/۲۵
۵	برگزاری افتتاحیه و اردوی آماده‌سازی مرحله سازمانی	۱۴۰۳/۷/۲۱	۱۴۰۳/۷/۲۲
۶	برگزاری مسابقات و اختتامیه برای تجلیل از نفرات برتر مرحله سازمانی	۱۴۰۳/۷/۲۳	۱۴۰۳/۷/۲۵
۷	برگزاری مراسم افتتاحیه و اردوی آماده‌سازی مرحله کشوری	۱۴۰۳/۸/۲۶	۱۴۰۳/۸/۲۷
۸	برگزاری مسابقات مرحله کشوری	۱۴۰۳/۸/۲۸	۱۴۰۳/۸/۳۰
۹	برگزاری مراسم اختتامیه مسابقات مرحله کشوری	۱۴۰۳/۹/۱	۱۴۰۳/۹/۱

### جدول شماره (۷)

رتبه	مسابقات استانی	مسابقات سازمانی	مسابقات نهایی یا کشوری
اول	۱- ۶ روز مرخصی تشویقی ۲- اعطای لوح تقدیر ۳- راهپایی به مرحله ۴- اعطای گواهینامه مهارت ( مشروط به کسب نمره حدنصاب در آزمون عملی و علمی)	۱- اعطای مبلغ ۲- ۷۰۰۰۰۰۰ ریال پاداش نقدی ۳- اعطای لوح تقدیر ۴- اولویت وام ۵- اولویت گزینش و خوداشتغالی ۶- اولویت گزینش و استخدام در سازمان	۱- اعطای مبلغ ۱۰۰۰۰۰۰۰ ریال پاداش نقدی ۲- اعطای مدال مسابقات همراه با لوح تقدیر ۳- بخشش اضافه‌خدمت سنوالتی تا ۴۵ روز یا اعطای ۵ روز مرخصی تشویقی ۴- اولویت وام خوداشتغالی ۵- اولویت گزینش و استخدام در سازمان ۶- اعطای کارت آزمونگری ۷- اولویت جذب در جمعیت هلال احمر در رشته مرتبط ۸- انتخاب استان محل خدمت
دوم	۱- ۴ مرخصی تشویقی ۲- اعطای لوح تقدیر ۳- اعطای گواهینامه مهارت ( مشروط به کسب نمره حدنصاب در آزمون عملی و علمی)	۱- اعطای مبلغ ۲- ۵۰۰۰۰۰۰ ریال پاداش نقدی ۳- اعطای لوح تقدیر ۴- اولویت وام ۵- اولویت گزینش و خوداشتغالی ۶- اولویت گزینش و استخدام در سازمان	۱- اعطای مبلغ ۷۰۰۰۰۰۰ ریال پاداش نقدی ۲- اعطای مدال مسابقات همراه با لوح تقدیر ۳- بخشش اضافه‌خدمت سنوالتی تا ۳۰ روز یا اعطای ۳ روز مرخصی تشویقی ۴- اولویت وام خوداشتغالی ۵- اولویت گزینش و استخدام در سازمان ۶- اعطای کارت آزمونگری ۷- اولویت جذب در جمعیت هلال احمر در رشته مرتبط ۸- انتخاب استان محل خدمت
سوم	۱- ۲ روز مرخصی تشویقی ۲- اعطای لوح تقدیر ۳- اعطای گواهینامه مهارت ( مشروط به کسب نمره حدنصاب در آزمون عملی و علمی)	۱- اعطای مبلغ ۲- ۳۰۰۰۰۰۰ ریال پاداش نقدی ۳- اعطای لوح تقدیر ۴- اولویت وام ۵- اولویت گزینش و خوداشتغالی ۶- اولویت گزینش و استخدام در سازمان	۱- اعطای مبلغ ۵۰۰۰۰۰۰ ریال پاداش نقدی ۲- اعطای مدال مسابقات همراه با لوح تقدیر ۳- بخشش اضافه‌خدمت سنوالتی تا ۱۵ روز یا اعطای ۳ روز مرخصی تشویقی ۴- اولویت وام خوداشتغالی ۵- اولویت گزینش و استخدام در سازمان ۶- اعطای کارت آزمونگری ۷- اولویت جذب در جمعیت هلال احمر در رشته مرتبط ۸- انتخاب استان محل خدمت

## اخبار مربوط به حوزه خدمت وظیفه عمومی

با توجه به اهمیت موضوع مهارت آموزی در بین کارکنان وظیفه و برگزاری دومین دوره مسابقات مهارت آموزی، سرهنگ پاسدار قاسم محسنی مسئول اداره سرباز معاونت نیروی انسانی سپاه و جانشین دبیر قرارگاه مهارت آموزی سپاه در خصوص کم و کیف این مسابقات توضیحاتی به شرح زیر در اختیار ماهنامه فرهنگ سربازی قرار دادند.

دومین دوره مهارت آموزی کارکنان وظیفه نیروهای مسلح در ۴ مرحله و ۲۰ رشته مهارتی برابر جدول زمانبندی ابلاغی ستاد کل نیروهای مسلح از تیر ماه سال جاری آغاز گردید.

مرحله شهرستانی یا رده ایی که بر اساس خبرگی و انتخاب سربازان عزیز دارای مهارت انجام شده و مرحله بعدی مرحله قرارگاهی که منتخبین مرحله اول در این مرحله در رقابت علمی که ۲۵٪ امتیاز را داشته و رقابت و یا مسابقه مهارتی و علمی که ۷۵٪ نمره را دارد می پردازند.

نفر اول هر مهارت در این مرحله به مسابقات سازمانی یعنی مرحله سوم راه پیدا می کنند به عبارت دیگر در این مرحله ( سازمانی) از هر قرارگاه ۲۰ نفر حضور دارند که با احتساب ۳۶ قرارگاه در سپاه تعداد ۷۲۰ نفر به مرحله سازمانی راه یافته و در هر مهارت ۳۶ نفر به رقابت می پردازند و در نهایت از هر رشته مهارت یک نفر به مرحله کشوری و نیروهای مسلح راه یافته که ان شا... با غربالگری صحیح در مرحله اول و انتخاب بهترین ها در مرحله قرارگاهی و سازمانی ( دوم و سوم )، سپاه بتواند سازمان برتر در این رقابت ها باشد البته برای هر مرحله و برای هر یک از افراد برتر جوایز و امتیازات ارزشمندی در نظر گرفته شده است که ان شا... به آنان اهدا خواهد شد.

هدف از برگزاری این مسابقات، ارتقای منزلت خدمت سربازی و به منظور شناسایی و کشف استعدادهای برتر و نخبگان مهارتی انجام می پذیرد.

«ساعات پاسخگویی تلفنی به سوالات سربازان

۱۴/۳۰ الی ۱۵/۳۰ می باشد».

تلفن پاسخگویی ۳۵۲۳۱۲۰۷

به باطل (و از طرق نامشروع) نخورید مگر اینکه تجارتی با رضایت شما انجام گیرد. و خودکشی نکنید! خداوند نسبت به شما مهربان است.» در پایان آیه، مردم را از قتل نفس باز می‌دارد و ظاهر آن به قرینه آخرین جمله آیه نهی از خودکشی و انتحار است، می‌فرماید: «و خودکشی نکنید، خداوند نسبت به شما مهربان است» (تفسیر نمونه) در روایتی پیغمبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) به ابوذر می‌فرماید: «انظُرْ إِلَى مَنْ هُوَ تَحْتَكَ وَ لَا تَنْظُرْ إِلَى مَنْ هُوَ فَوْقَكَ». از نظر مادی به کسی نگاه کن که پایین‌تر از تو است و به بالا تر از خود نگاه نکن.» (بحار الأنوار ۷۴، ۷۴) زیرا نگاه به پایین‌تر از خود، جنبه سازندگی دارد و نگاه به بالا تر از خود، نقش تخریبی و سوء اثر دارد. اصولاً افسردگی ناشی از ندیدن داشته‌ها، سرمایه‌ها و نعمت‌های بی‌شمار و تمرکز بر نداشته‌ها و کمبودها و نقص‌ها می‌باشد. بنابراین توکل بر خدا، توجه به داشته‌ها، صبر در برابر ناملایمات، شکرگزاری از نعمتها و امید به آینده بهترین راه برای پیشگیری از خودکشی می‌باشد. بر اساس روایات این نکته مشخص می‌شود که کسی که خودکشی می‌کند بسیار سخت جان می‌دهد و به محض آنکه انسانی خودکشی می‌کند فرشته‌های عذاب را مشاهده می‌کند. قرآن کریم می‌فرماید: «إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنفُسِهِمْ؛ أَنَانِ كَ فَرِشْتَاغَانِ، جَانِشَانِ رَا دَر حَالِي كَ ظَالِمِ بَهِ خُود بُودَه‌آند مِی‌گیرند.»

(آیه ۹۷ سوره نساء)

علت خودکشی ناشی از کم‌صبری و بی‌تابی در برابر مشکلات دنیایی می‌باشد و به هیچ عنوان جایز نبوده و روا نیست چراکه سختی‌ها و گرفتاری‌ها در این دنیا مسیری برای امتحان است و آرزوی مرگ در برابر امتحان، در واقع نشانی از عجز و ناتوانی انسان است.

بهترین راه در برابر سختی‌ها و بیماری‌ها، توکل به خدای یکتا، توسل به ائمه اطهار علیهم السلام و دعا و تلاش برای حل گرفتاری در کنار صبر است. بنابراین درخواست مرگ با صبر همخوانی ندارد و روا نیست.

در این مورد وقتی سیره و سبک زندگی پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و ائمه اطهار علیهم السلام را مرور می‌کنیم، این نکته



## نابخشودنی

احمد محمدی زيارانی

کسی که خودکشی می‌کند خود را از بزرگترین سرمایه محروم کرده است. در قانون سلب کردن آزادی مجازات سنگینی دارد و کسی که بزرگترین حق که حق حیات می‌باشد و ارزشمندترین سرمایه خود که سرمایه آزادی و زندگی در دنیا است را از بین می‌برد مستحق بزرگترین مجازات می‌باشد. به همین دلیل خودکشی در اسلام حرام است و از بزرگ‌ترین گناهان کبیره می‌باشد. زیرا در گناهان دیگر امکان بازگشت و توبه وجود دارد اما در گناه بزرگ خودکشی که خود یک نوع قتل نفس است دیگر امکان توبه از گناه وجود ندارد و شخص با گناه بزرگ قتل نفس پرونده اعمال خود را به پایان می‌رساند. خداوند متعال در آیه ۲۹ سوره نساء می‌فرماید: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِنْكُمْ وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا». ای کسانی که ایمان آورده‌اید! اموال یکدیگر را

در تقویم روز ۲۰ شهریور روز جهانی پیشگیری از خودکشی نامگذاری شده است. یکی از بدترین و شنیع‌ترین اقداماتی که برخی انسان‌ها در مواجهه با مشکلات و سختی‌های زندگی مرتکب آن می‌شوند، خودکشی است؛ مرگی که بر اساس آموزه‌های قرآن کریم و حدیث اهل بیت علیهم السلام به عنوان قتل و انسان‌کشی به حساب می‌آید و آثار و نتایج بسیار بدی در زندگی اخروی فرد و زندگی دنیایی اطرافیان و آشنایان او دارد. کسی که خودکشی می‌کند همانند یک قاتل و مجرم در پیشگاه خداوند حاضر می‌شود. چون او هم یک نفر را کشته است و آن فرد، خود شخص است. بنابراین خودکشی همان قتل است و فرد قاتل محسوب می‌شود. عمر انسان بزرگترین سرمایه هر فرد است و



مشخص می‌شود که آن بزرگان که الگوی کامل و جامع در سبک زندگی هستند به هیچ عنوان در مقابل سختی‌ها و مشکلات دنیا آرزوی مرگ نمی‌کردند. بلکه با مشکلات دنیا به سختی مبارزه کرده و با اعلام رضایت از قضای الهی صبور بودند.

نکنه قابل توجه این است که دعا برای طولانی شدن عمر یکی از آموزه‌های دینی ماست؛ چنانکه امام سجاد (ع) می‌فرمایند: «وَعَمْرِي مَا كَانَ عُمْرِي بِذَلَّةٍ فِي طَاعَتِكَ» (الصحيحه السجادية: الدعاء ۲۰) چراکه طولانی بودن عمر انسان در این دنیا فرصتی برای انجام کارهای خیر و نیک بیشتر است تا توشه پربارتری برای زندگی ابدی و همیشگی خود داشته باشیم.

بر همین اساس آن حضرت در جای دیگری فرمودند: «هیچ یک از شما به علت گرفتاری‌ها و مشکلاتی که برایتان ایجاد می‌شود، آرزو و تمنای مرگ نکنید.»

زندگی رنج دارد، سختی دارد، همان گونه که خداوند متعال در قرآن فرموده: «لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ» که ما انسان را به حقیقت در رنج و مشقت آفریدیم. (و به بلا و محنتش آرمودیم). (آیه ۴ سوره بلد)، زندگی خوشی و زیبایی هم دارد، سختی‌ها همیشه جایشان را به آسایش و راحتی می‌دهند، و تنها چیزی که ما را به آن‌ها نزدیک می‌کند صبر است. خداوند متعال در آیه ۵ سوره شرح فرموده است: «فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا؛ همانا بعد از سختی آسانی است». پس بهتر است به وعده خدا دل بسپاریم و خوش باشیم و آرزوی مرگ را کنار بگذاریم که این اتفاقیست که بدون دعا کردن هم برای همه ما دیر یا زود، بالاخره پیش می‌آید و دستمان برای همیشه از دنیا کوتاه می‌ماند. با این نوع دیدگاه نباید کم طاقتی کرد، و تا آن جا که می‌توان باید از این بازار سود بیشتری به دست آورد و مذمت بی جای دنیا، و کم طاقتی عمل درستی نیست.

رسول الله صلی الله علیه و آله می‌فرمایند: «هیچ یک از شما به خاطر گزندگی که به او می‌رسد، مرگ را آرزو نکند؛ و اگر ناچار به این کار شد، بگوید: بار خدایا! تا زمانی که زندگی برای من بهتر است مرا زنده بدار و هرگاه مرگ برایم بهتر بود، مرا بمیران.»



بهترین راه در برابر سختی‌ها و بیماری‌ها، توکل به خدای یکتا، توسل به ائمه اطهار علیهم السلام و دعا و تلاش برای حل گرفتاری در کنار صبر است. بنابراین درخواست مرگ با صبر همخوانی ندارد و روا نیست.



(التزئیب والترهیب: ۴/۲۵۷/۵۴)

وقتی در شدت گرفتاری قرار گرفته‌ایم، خیال می‌کنیم که همه راه‌ها به سوی ما مسدود است. این به خاطر آن است که ما محدود هستیم، لذا خیال می‌کنیم راه‌ها مسدود است. در حالی که این‌طور نیست. وقتی به بالا رو کنیم و سراغ آن موجودی که محدود نیست و لایتناهی است برویم، خواهیم دید که هیچ راهی برای او مسدود نیست. کسی که به خدای با قدرت بی نهایت اعتقاد دارد در زندگی بن بست نمی‌خواهد داشت زیرا خداوند متعال فرموده است: «وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرِهِ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا».

و هر که از خدا پروا کند، خدا برای او راه بیرون شدن [از مشکلات و تنگناها را] قرار می‌دهد. و او را از جایی که گمان نمی‌برد روزی می‌دهد، و کسی که بر خدا توکل کند، خدا برایش کافی است، [و] خدا فرمان و خواسته اش را [به هر کس که بخواهد] می‌رساند؛ یقیناً برای هر چیزی اندازه ای قرار داده است.

(آیه ۲ و ۳ سوره طلاق)

در دنیا چیزی حتمی تر و قطعی تر از مرگ وجود ندارد دیر و زود دارد اما حتما فرا می‌رسد این که دیگر آرزو کردن ندارد، ما باید حیات را قدر بدانیم که گذشتن و از دست دادنش هیچ جبرانی دارد هیچ دعا و آرزویی برش نمی‌گرداند، دو روزه عمر به سرعت ثانیه شمار ساعت در حرکت است و این لحظه لحظه‌های فانی عمر ما بوده اند، باید دید چگونه می‌گذرانیمشان.

انسان بزرگ مشکلات این دنیا را کوره ای می‌بیند که در آن ساخته و پخته می‌شود و همه عالم را مظهر حق می‌بیند. امید را باید در لابلای مشکلات زندگی جستجو کرد، چراکه اگر انسان به آینده خودش امیدوار نباشد، در زندگی حرکتی نخواهد داشت. در حقیقت زندگی انسان بی‌هدف و بی‌معنا می‌شود. از این رو قرآن کریم می‌فرماید: «لَا تَتَّبِعُوا مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا يَبْئِئُكُمْ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ»؛ (یوسف (۱۲)، آیه ۸۷) «از رحمت خدا مأیوس و ناامید نشوید که تنها گروه کافران، از رحمت خدا مأیوس می‌شوند.»

یکی از علل خودکشی این است که به هدفی که می‌خواسته ایم نرسیده ایم به عنوان مثال به دختری علاقه داشته ایم و او جواب منفی داده است و چون همه زندگی خود را در رسیدن به این هدف می‌دانستیم ناامید شده و چاره را در فرار از زندگی می‌یابیم در حالیکه گذشت زمان نشان می‌دهد که اگر این ازدواج صورت می‌گرفت چه بسیار مشکلاتی که گریبانگیر ما می‌شد و مصلحت در این بود که این وصلت صورت نگیرد. باید کار را به خدا سپرد و پس از تلاش در راه رسیدن به هدف، بیش از اندازه اصرار بر رسیدن به هدف خیالی خود نداشته باشیم قانون دنیا این است که انسان به بسیاری از خواسته‌های خود نرسد و نباید از این عدم موفقیت‌ها مأیوس شد. امیر مؤمنان علیه‌السلام در این مورد می‌فرمایند: «روزگار دو روز است. یک روز به کام و یک روز به زیان تو، پس در هنگامی که به کام توست بد مستی مکن و در آن هنگام که به زیان توست شکیبایی نما.»

(نهج البلاغه، حکمت ۳۹۶)

سه تار را به نیکویی تمام می‌نواخت، ولی پس از مدتی در پی تحولاتی درونی، برای همیشه آن را کنار گذاشت.

### ویژگی شعر شهریار

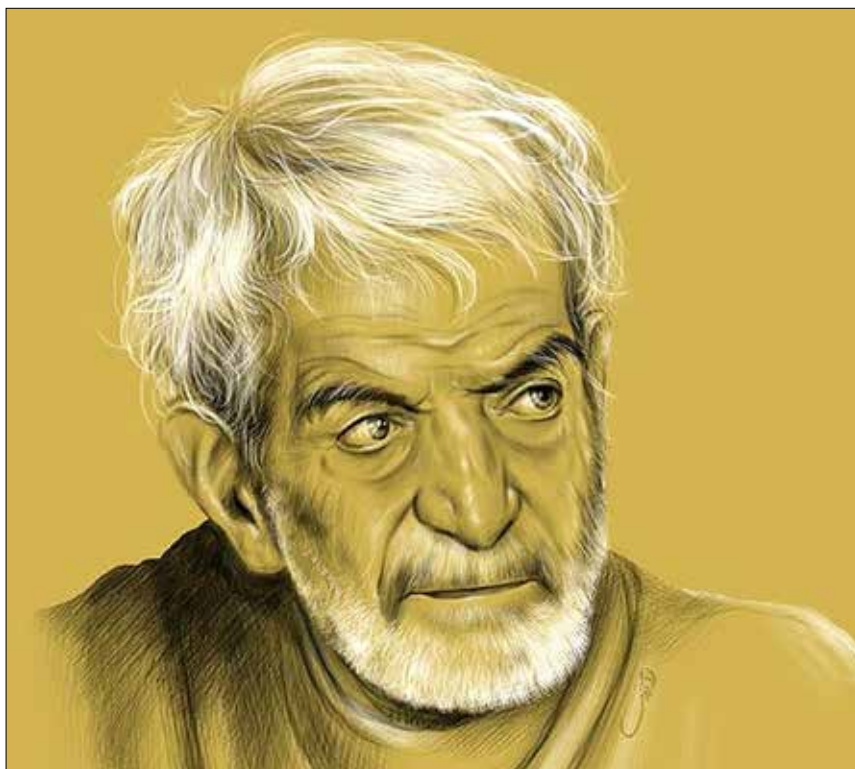
بیان لطیف، ساده، روان و جذابیت کلام، ویژگی‌های شعر شهریار است. البته گاه در کنار بیان لطیف و ادیبانه، دیده می‌شود شاعر با شجاعت، پروایی از کاربرد اصطلاحات عامیانه ندارد و تصاویر زیبای کلامی را با جملات محاوره ای در می‌آمیزد و از اینکه ادیبان، سطح شعرش را نازل بیندارند نمی‌هراسد. این تلفیق شاعرانه، از ویژگی‌های شعر شهریار است. شهریار معتقد به تحول و تجدید حیات در شعر ادبی بود و آثار این نوگرایی در بیشتر اشعارش دیده می‌شود. او از کاربرد مضامین نو، پروایی نداشت و در این زمینه، نوآوری‌های فراوانی دارد.

شهریار در سرودن انواع گونه‌های شعر فارسی - مانند قصیده، مثنوی، غزل، قطعه، رباعی و شعر نیمایی- نیز تبحر داشته‌است. اما بیشتر از دیگر گونه‌ها در غزل شهره بود و از جمله غزل‌های معروف او می‌توان به «علی ای همای رحمت» و «آمدی جانم به قربانت» اشاره کرد. شهریار نسبت به حضرت علی(ع) ارادتی ویژه داشت و همچنین شیفتگی بسیاری نسبت به حافظ داشته‌است.

### شهریار و پرواز تا بی‌نهایت

روح پاک شهریار، این شاعر آزاده، در بامداد ۲۷ شهریور ۱۳۶۷، به سوی بارگاه پروردگارش پر کشید. جسم خسته و نحیف او، با احترامی کم نظیر، بنابر وصیتش در مقبره الشعراي تبریز به خاک سپرده شد که مدفن بسیاری از شاعران و هنرمندان آن دیار است. اما بدون شک، شعرهای او و آهنگ صدای گیرایش که همراه با موضوعات تغییر می‌کرد و شنونده را کاملاً دگرگون می‌ساخت و قیافه آرام او، همچنان در خاطر همه مردم این مرز و بوم، زنده و جاوید خواهد ماند.

روز بیست و هفتم شهریور ماه، سالروز درگذشت شهریار، شاعر ایرانی، با تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی، روز ملی شعر و ادب پارسی، نامیده شده است.



## شهریار سخن

### ناودار دوم وظیفه محمد معصومی

سید محمدحسین بهجت تبریزی (۱۲۸۵ - ۱۳۶۷) متخلص به شهریار (پیش از آن بهجت) شاعر ایرانی اهل آذربایجان بود که به زبان‌های ترکی آذربایجانی و فارسی شعر سروده است. پدرش «حاج میرآقا بهجت تبریزی» نام داشت که در تبریز وکیل بود. شهریار دوران کودکی را - به علت شیوع بیماری در شهر- در روستاهای قایش قورشاق و خشک‌ناب بستان‌آباد سپری نمود. پس از پایان سیکل (راهنمایی) در تبریز، در سال ۱۳۰۰ برای ادامه تحصیل از تبریز عازم تهران شد و در مدرسه دارالفنون تا سال ۱۳۰۳ و پس از آن در رشته پزشکی ادامه تحصیل داد. حدود شش ماه پیش از گرفتن مدرک دکتری به‌علت شکست عشقی و ناراحتی خیال و پیش‌آمدهای دیگر ترک تحصیل کرد.

پس از سفری چهارساله به خراسان برای کار در اداره ثبت اسناد مشهد و نیشابور، شهریار به تهران بازگشت. او در سال ۱۳۱۵ در بانک کشاورزی استخدام و پس از مدتی به تبریز منتقل شد. دانشگاه تبریز شهریار را یکی از پاسداران شعر و ادب میهن خواند و عنوان دکترای افتخاری دانشکده ادبیات تبریز را نیز به وی اعطا نمود. در مرداد ۱۳۳۲ به تبریز آمد و با یکی از بستگان خود به نام «عزیزه عبدخالی» ازدواج کرد که حاصل این ازدواج سه فرزند - دو دختر به نام‌های شهرزاد و مریم و یک پسر به نام هادی- بود.

### شهریار و دنیای هنر

شهریار به تمامی هنرها، به ویژه شعر، موسیقی و خوشنویسی علاقه داشت. او نسخ، نستعلیق و خط تحریری را خوب می‌نوشت و قرآن را با خط خوش کتابت می‌کرد. در جوانی،



یک ورزش متعادل به گردش خون کمک می‌کند. به عبارت خودمانی شخص از پا نمی‌افتد. در خیلی افراد شاهد پیری در پا هستیم و چهره جوانی دارند! برای تضمین سلامتی و عمر ۱۲۰ ساله و سلامتی بعد از ۶۰ سالگی باید از الان به فکر سلامتی پاها باشیم. ابن سینا در طب ایرانی از شاهراه تندرستی صحبت می‌کند که شاه کلیدهای حفظ سلامتی و تندرستی را مطرح می‌کند! ابن سینا به منطق شهره است و در بیان اسباب حفظ سلامتی در کتاب قانون به ترتیب به آب‌وهوا، خوردن و آشامیدن، حرکت و سکون، خواب بیداری، پاک‌سازی بدن و حالت روحی روانی اشاره می‌کند!

در صورتی که ما بهترین غذاها را مصرف کنیم، باز مواد زائدی را تولید می‌کنیم که با ورزش هضم و دفع می‌شود. سوخت‌وساز مواد اضافه به واسطه حرکات ورزشی انجام خواهد شد! خیلی از بیماری‌ها مثل دیابت، فشارخون، کبد چرب و اضافه‌وزن طول عمر و کیفیت زندگی ما را کاهش می‌دهند!

بر اساس شواهد علمی اضافه‌وزن زمینه‌ساز بیماری سرطان است، اضافه‌وزن زمینه‌ساز خیلی از بیماری‌ها است. ورزش سوخت‌وساز بدن را به سمتی می‌برد که مواد اضافی از بدن دفع شوند. ورزش انرژی در بدن تولید می‌کند که نزدیک به انرژی ذاتی بدن ما است! ورزش جزء اصولی است که برای حفظ صحت واجب است. برای حفظ سلامت لازمه که ورزش جز اولویتمان باشد.

باید همواره حواسمان به سوخت و ساز بدن بوده و به اندازه ی کالری که وارد بدن می‌کنیم! تحرک داشته باشیم که چرخه سوخت و ساز در بدنمان تنظیم باشد!



## مواظب پاهایمان باشیم

**آیا می‌دانستید فرآیند پیر شدن از کدام قسمت بدن شروع می‌شود؟!**

پیری بر خلاف باور عمومی از موی سفید، ریزش مو و چروکی پوست شروع نمی‌شود. پیری از پا شروع می‌شود. هر کس زودتر پاهایش ضعیف شود، زودتر پیر می‌شود! بی‌تحرکی پا به مدت دو هفته معادل ۱۰ سال پیری است! تقریباً ۵۰ درصد استخوان‌های بدن،

عضلات بدن، سلسله اعصاب، عروق و گردش خون در پاهاست! خیلی از افراد می‌گویند که ما مشکلی نداریم اما پاهایمان یخ می‌زند؛ یعنی گردش خون به خوبی انجام نمی‌شود در صورتی که گردش خون در پا سریع‌تر باشد، قلب سالم‌تری خواهد داشت! حتی بعد از ۶۰ سالگی هم حدود ۳۰ تا ۴۰ دقیقه باید پیاده‌روی داشته باشیم.



# جدول

توجه

شما فرصت دارید نهایتاً تا سه ماه بعد از چاپ هر نشریه، رمز جدول را به شماره پیامک ۶۶۰۰۰۹۹۶۲ ارسال نمایید. به قید قرعه به ۵ نفر که رمز درست را ارسال کرده باشند، جوائزی تعلق خواهد گرفت. لطفاً به همراه رمز جدول نام و نام خانوادگی، کد ملی، شماره کارت بانکی و نام شهر خود را ارسال نمایید.



محمد رضا قادیری

## افقی:

- ۱- کشتی گیر فرنگی کار دزفولی، برنده مدال طلای المپیک ۲۰۲۴ پاریس (تصویر وسط جدول)- خرس آسمانی ■ ۲- میوه مربایی- خاندان- از پیامبران اولوالعزم- فرزند فرزند ■ ۳- غذای آبکی- حرف بیست و هفتم الفبای فارسی- ویتامین انعقاد خون- به جا آوردن ■ ۴- سرباز خرم آبادی موفق در هنر خوشنویسی- علامت مفعولی ■ ۵- تو ... محنت دیگران بی غمی/نشاید که نامت نهند آدمی- از پیامبرانی که نامش در قرآن آمده است- شهری در سوئد ■ ۶- حرف شرط- دختر یا پسری که برای ازدواج قول و قرار گذاشته باشند ■ ۷- دل آزار کهنه!- کمی خیس- انبار جنس ■ ۸- بسیار بخشنده- نوعی کلیپ تبلیغاتی ■ ۹- قیمت- سوغات اصفهان- مخفف شاد ■ ۱۰- پنجمین سیاره منظومه شمسی- پایه، اساس ■ ۱۱- مرکز مازندران- از اصول دین اسلام- فرایند پیر شدن از این قسمت بدن شروع می شود ■ ۱۲- شمردن- بزرگترین اجتماع و راهپیمایی مسلمانان جهان در این مناسبت می باشد ■ ۱۳- امام اول شیعیان (ع)- اشاره به دور- از دختران شعیب (ع)- طایفه بزرگ ایرانی ■ ۱۴- تله صیاد- ذره باردار- پادگانی در تهران- ۹ ■ ۱۵- مساوی و برابر- از اکتشافات محمد زکریای رازی (جوهر گوگرد).

## عمودی:

- ۱- سازمان جاسوسی آمریکا- از کتاب های ابوریحان بیرونی که وی آن را برای «سلطان مسعود غزنوی» نوشته است ■ ۲- بخیل و خسیس- از مهمترین و زیباترین مساجد تاریخی سرزمین های اسلامی که در شهر مشهد و در جوار بارگاه ملکوتی امام رضا (ع) قرار گرفته است- مخفف اگر ■ ۳- تیر پیکاندار- حیل، فریب- ستاره- برادر پدر ■ ۴- حفره ای در قلب- دمای بالای بدن- واحد پول کشورمان ■ ۵- اسم ترکی- طلا- زادگاه زکریای رازی- مفرد رؤسا ■ ۶- محل تولد حضرت مهدی (عج)- الفبای آبادانی- جانشین او ■ ۷- صابون خیاطی- مخالف- عناد کننده و دشمن ■ ۸- بزرگترین تفریح از دیدگاه امام علی (ع)- اشاره به نزدیک ■ ۹- رنگ قرمز تیره- سه کیلوگرم- اتمسفر زمین ■ ۱۰- از اقمار سیاره مشتری- معاون هیتلر- موشکافی و حل کردن ■ ۱۱- دواج- ساز مولانا- شکم بند طبی- عدد ماه ■ ۱۲- از اتوبوس های بین شهری ساخت ایران- پایان نامه- از آلات موسیقی ■ ۱۳- رمق آخر- فیلم خنده دار- بخشی از پا- شامل همه، تمامی ■ ۱۴- مادر ورزش ها- مناسبت ملی اول شهریور ماه همزمان با زادروز ابوعلی سینا- پهلوان ■ ۱۵- از بازیگران فیلم سینمایی «شور عاشقی»- گوسفند جنگی.

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
											۶			۱
	۲													۲
														۳
														۴
														۵
														۶
														۷
														۸
														۹
											۱			۱۰
													۵	۱۱
														۱۲
														۱۳
														۱۴
													۳	۱۵
۴														

## رمز جدول:

۶	۵	۴	۳	۲	۱

یکی از بدترین و شنیع ترین اقداماتی که برخی انسان ها در مواجهه با مشکلات و سختی های زندگی مرتکب آن می شوند، که آثار و نتایج بسیار بدی در زندگی اخروی فرد و زندگی دنیایی اطرافیان و آشنایان او دارد... این کار در اسلام حرام است و از بزرگترین گناهان کبیره می باشد.





سربازان سپاه صاحب الامر (عج) / قزوین



سربازان تیپ ۳۳ المهدی (عج) زنجان نقطه صفر مرزی



سربازان سپاه ناحیه طبری

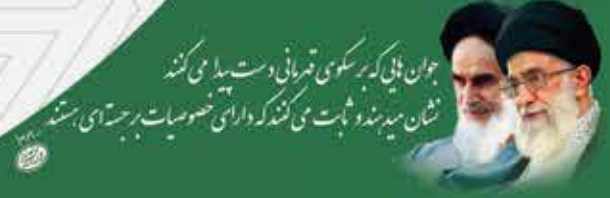


سربازان ناحیه مقاومت بسیج مالک اشتر / مشهد مقدس



سربازان ناحیه نمین





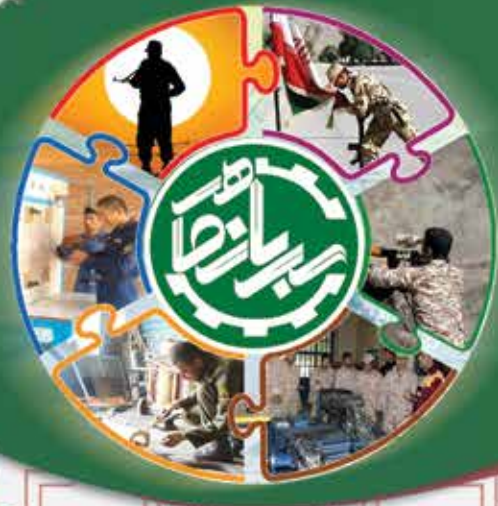
جهان بینی که بر سکوی قربانی دست یاری کند  
 نشان میبرد و بهت می کند که دارای خصوصیات برجسته ای است



قرارگاه مهارت آموزی کارکنان وظیفه سپاه

دومین دوره

# سابقات مهارتی کارکنان وظیفه نیروهای مسلح



- جوایز نفقات برتر:
- ✓ تعیین محل خدمت
  - ✓ مرخصی تشویقی
  - ✓ اعطای کارت آزمونگری
  - ✓ پرداخت تسهیلات وام اشتغال
  - ✓ بخشش اضافه خدمت سنواتی
  - ✓ اولویت گزینش و استخدام در سپاه
  - ✓ پاداش نقدی تا سقف ۱۰ میلیون تومان

## عناوین رشته ها

تعمیرات خودرو سبک	آشپزی سنتی	آمادگی جسمانی	تعمیرات سخت افزار تلفن همراه
برقکار ساختمان	عکاسی دیجیتال	حفاظت فیزیکی	نانوایی سنتی لواشی
آرایشگری مردانه	سرویس کار خودرو	تعمیر کار برق خودرو	برنامه نویسی پایتون
برنامه نویسی WEB با PHP	برنامه نویسی معماری AUTO CAD	تعمیر و نصب دوربین مدار بسته	خیاطی مردانه تلوار دوزی
درب و پنجره ساز پروفیل آهنی	نصاب و تعمیر کار کولرهای گازی پنجره ای و اسپلت	تعمیر کار آبگرمکن دیواری و بکیج	کمک های اولیه و آمادگی در برابر مخاطرات

برای کسب اطلاعات بیشتر به قسمت مهارت آموزی یا نیروی انسانی محل خدمت مراجعه نمایید

